

ПРВИ, ДРУГИ И ТРЕЋИ РАЗРЕД

НАСТАВНИ ПРОГРАМ

Сврха, циљеви и задаци

Сврха програма

Квалитетно васпитање и образовање које омогућава стицање: језичке, математичке, научне, уметничке, културне, здравствене, еколошке и информатичке писмености неопходне за живот у савременом и сложенем друштву.

Развијање знања, вештина, ставова и вредности које оспособљавају ученика да успешно задовољава сопствене потребе и интересе, развија сопствену личност и потенцијале, поштује друге особе и њихов идентитет, потребе и интересе, и активно и одговорно учешће у економском, друштвеном и културном животу и доприноси демократском, економском и културном развоју друштва.

Циљеви и задаци

- развој интелектуалних капацитета и знања ученика нужних за овладавање основним елементима општег образовања (природе, друштва, себе и света у коме живе, у складу са њиховим развојним потребама, могућностима и интересовањима);
- подстицање и развијање физичких и здравствених способности ученика;
- стицање знања, умења, ставова и вредности у циљу очувања и унапређивања здравља;
- оспособљавање за рад, даље образовање и самостално учење, у складу са начелима сталног усавршавања и начелима доживотног учења;
- оспособљавање за самостално и одговорно доношење одлука које се односе на сопствени развој и будући живот;
- развијање свести о државној и националној припадности, неговање српске традиције и културе, као и културе националних мањина;

- развијање код ученика radoznalosti и отворености за културе традиционалних цркава и верских заједница, као и етничке и верске толеранције, јачање поверења међу ученицима и превенција понашања која нарушавају остваривање права на различитост;
- омогућавање укључивања у процесе европског и међународног повезивања;
- оспособљавање и подстицање ученика за уважавање плурализма вредности и омогућавање, подстицање и изградња сопственог система вредности и вредносних ставова који се темеље на начелима различитости и добробити за све;
- неговање и оспособљавање за поштовање права и обавеза ученика, људских и грађанских права и обавеза и основних слобода, као и развијање способности за живот у демократски уређеном друштву;
- разумевање, усвајање и развијање основних социјалних и моралних вредности демократски уређеног, хуманог и толерантног друштва;
- развијање и неговање другарства и пријатељства, усвајање вредности заједничког живота и подстицање индивидуалне одговорности;
- упознавање, стицање и неговање лепог понашања у свим приликама;
- стицање и развијање свести о значају очувања и заштите природе и човекове средине.

Препоручене врсте активности у образовно-васпитном раду

Активности је пуно, оне се прожимају и преплићу. Ученике на активности треба стално мотивисати и подстицати питањима: ко, где, када, зашто, како, чиме, због чега, шта је радосно, шта је тужно, смешно, занимљиво, необично и сл.

СРПСКИ ЈЕЗИК	МАТЕМАТИКА	ПРИРОДА И ДРУШТВО	ФИЗИЧКО ВАСПИТАЊЕ	МУЗИЧКА КУЛТУРА	ЛИКОВНА КУЛТУРА
<p>уочавање, запажање, посматрање, откривање, упоређивање, објашњавање, бразлагање, читање, писање, препричавање, причање, описивање, сакупљање, стварање, анализа, синтеза...</p>	<p>посматрање, уочавање, запажање, објашњавање, образлагање, тумачење, читање, писање, записивање, откривање, упоређивање, цртање, анализа, синтеза...</p>	<p>посматрање, описивање, процењивање, праћење, бележење, практиковање, експериментисање, истраживање, сакупљање, стварање, играње, активности у оквиру мини-пројекта, анализа, синтеза...</p>	<p>посматрање, опажање, уочавање, процењивање, ходање,трчање, скакања , прескакања, бацања, хватања, вишења, упори, пењања, играње, плесање, анализа, синтеза...</p>	<p>певање, свирање, слушање музике, активности у музичком стваралаштву, анализа, синтеза...</p>	<p>посматрање, опажање, уочавање, цртање, сликање, моделовање, вајање, пројектовање, обликовање, преобликовање, анализа, синтеза...</p>

Начин прилагођавања програма ученицима са сметњама у развоју и ученицима са посебним способностима

Уважавање узрасних, развојних и индивидуалних карактеристика ученика

Потребно је у образовном процесу подржавати и подстицати укупан развој детета. Како имамо ученике различитих карактеристика то наставу диференцирамо и индивидуализујемо прилагођавањем садржаја и захтева психофизичким способностима ученика.

Настава се додатно прилагођава потребама ученика, односно индивидуализује израдом индивидуалних образовних програма.

Општи и посебни стандарди знања

Осим стандарда знања, које испитујемо образовним резултатима за квалитет рада у наставном процесу неопходно је поставити образовне стандарде: услова рада, стручну и дидактичко-методичку страну рада са ученицима. Квалитет наставног процеса испитујемо на основу искоришћености расположивих могућности школе (материјалних, техничких, просторних и квалитета наставних медија) и на основу рада са ученицима (избор и примена наставних метода и облика рада, активности ученика, интеракције и учионичке климе).

Облици рада: фронтални, индивидуални, групни и рад у паровима.

Методе рада: вербално-текстуалне методе: методе усмене речи (дијалог, монолог) и методе писане речи (рад на тексту и текст као илустрација); демонстративно-илустративне (демонстрација у природи и техници, демонстрација у учионици, демонстрација илустрацијом).

ГОДИШЊИ-ГЛОБАЛНИ НАСТАВНИ ПЛАН

ГОДИШЊИ И НЕДЕЉНИ ФОНД ЧАСОВА ПО ПРЕДМЕТИМА

Ред. број	ОБАВЕЗНИ НАСТАВНИ ПРЕДМЕТИ	ТРЕЋИ	
		нед.	год.
1.	Српски језик _____језик ¹	5	180
2.	Математика	5	180
3.	Свет око нас	-	-
4.	Природа и друштво	2	72
5.	Ликовна култура	2	72
6.	Музичка култура	1	36
7.	Физичко васпитање	3	108
8.	Енглески језик	2	72
Ред. број	ИЗБОРНИ НАСТАВНИ ПРЕДМЕТИ	ТРЕЋИ	
1.	Верска настава /Грађанско васпитање ⁴	1	36
2.	Народна традиција	1	36
3.	Рука у тесту – Откривање	1	36

	света				
4.	Чувари природе	1		36	
5.	Лепо писање	1		36	
6.	Од играчке до рачунара	1		36	
Ред. број	ОБАВЕЗНЕ ВАННАСТАВНЕ АКТИВНОСТИ ЦЕЛОДНЕВНЕ НАСТАВЕ	ТРЕЋИ			
		нед.		год.	
		Г	И	Г	И
	Групно / Индивидуално →				
1.	Психомоторне вежбе	2	3	72	108
2.	Логопедске вежбе	2	2	72	72
3.	Корепетиција српског језика	5	-		180
4.	Корепетиција математике	5	-		180
5.	Корепетиција природе и друштва	2	-		72
6.	Креативни кутак- радионице	3	-		108
7.	Здравствено васпитање	1	-		36
8.	Корективно-педагошки рад	1-2		36-72	

Ред. број	ОБЛИК ОБРАЗОВНО ВАСПИТНОГ РАДА	ТРЕЋИ	
		нед.	год.
1.	Редовна настава	21- 24*	792- 936*
2.	Допунска настава	1	36

Ред. број	ОСТАЛИ ОБЛИЦИ ОБРАЗОВНО- ВАСПИТНОГ РАДА	ТРЕЋИ	
		нед.	год.
1.	Час одељењског старешине	1	36
2.	Друштвене, техничке, хуманитарне, спортске и културне активности	1-2	36- 72
3.	Екскурзија	1-3 дана годишње	

СРПСКИ ЈЕЗИК

ФОНД ЧАСОВА : 180 ЧАСОВА ГОДИШЊЕ / 5 ЧАСОВА НЕДЕЉНО

Циљ наставе српског језика јесте да ученици овладају основним законитостима српског књижевног језика на којем ће се усмено и писмено правилно изражавати, да упознају, доживе и оспособе се да тумаче одабрана књижевна дела, позоришна, филмска и друга уметничка остварења из српске и светске баштине.

Оперативни задаци:

- овладавање техником читања и писања на оба писма;
- савладавање просте реченице (појам, главни делови);
- стицање основних појмова о именицама, придевима и глаголима;
- постепено увођење у тумачење основне предметности књижевног дела (осећања, догађаји, радње, ликови, поруке, језичко-стилске карактеристике);
- овладавање усменим и писменим изражавањем према захтевима програма (препричавање, причање, описивање, извештавање);
- постепено упознавање методологије израде писменог састава.

НАЗИВ ПРЕДМЕТА: Српски језик

Редн нбр. теме	ТЕМА (Садржај програма)	Начин остваривања	Активност наставника	Активност ученика	Задачи
1.	<p>Језик</p> <p>Граматика <i>Именице:</i> заједничке и властите; род и број именица. <i>Глаголи:</i> радња, стање, збивање; разликовање облика којима се означава садашњост, прошлост и будућност. Разликовање лица и броја глагола. Потврдни и одрични облик глагола. <i>Придеви:</i> род и број придева; описни и присвојни придеви. <i>Реченица:</i> појам реченице; врсте реченица по значењу: обавештајне, упитне, узвичне и заповедне; главни делови реченице - предикат и субјекат; речи које означавају место, време и начин вршења радње; потврдни и одрични облик реченице. Уочавање управног говора у тексту. Речи које значе нешто умањено и увећано. Речи истог облика, а различитог значења. Речи различитог облика, а истог</p>	<p>-индивидуални, фронтални, рад у пару, кооперативно учење, вршњачко подучавање, усвајање и развијање појма реченице, речи и гласа; систематска вежбања</p>	<p>-планира, осмишљава, објашњава, упућује,подстиче, демонстрира, коригује,сарађује, координира, посматра,бележи, презентује,даје упутства, израђује наставни материјал, усклађује рад са индивидуалним способностима ученика, мотивише, охрабрује ученике, даје повратне информације</p>	<p>-започиње реченицу велики словом - пише лична имена и презимена и једночлана имена насеља - употребљ ава тачку, упитник и узвичник пише по диктату -препознаје главне делове реченице -препознаје глаголе и именице -разликује</p>	<p>-развијање љубави према матерњем језику и потребе да се он негује и унапређује; -основно описмењавање најмлађих ученика на темељима ортоепских и ортографских стандарда српског књижевног језика; -поступно и систематично упознавање граматике и правописа српског језика; -упознавање језичких појава и појмова, овладавање нормативном граматиком и стилским могућностима</p>

	<p>или сличног значења.</p> <p>Правопис Обнављање и вежбе у примени правописних правила. Употреба великог слова у писању имена народа, вишечланих географских имена, празника, наслова књига, часописа и новина. Писање датума. Писање назива улица. Писање бројева словима. Писање речце НЕ уз глаголе, придеве и именице. Писање речце ЛИ. Азбука и абецеда - изговор напамет и уочавање примене у списковима ученика и сл. Интерпункцијски знак на крају обавештајних, упитних, узвичних и заповедних реченица. Писање сугласника ј у речима (отклањање грешака ако их ученици чине) - између самогласника и - о / о - и; Писање скраћеница типа: бр., уч., стр., год. и скраћенице за мере.</p> <p>Ортоепија Правилно изговарање гласова Ч, Ћ, Џ, Ђ и Х. Интонација реченице: тон и јачина гласа у изговарању реченице;</p>	<p>-индивидуални, фронтални, рад у пару, кооперативно учење, вршњачко подучавање, решавање задатака код куће, упућивање на служење правописом и правописним речником чести, разноврсни и различити облици писмених вежби; систематска и осмишљена вежбања у говору и писању;аналитичко-синтетичка вежбања</p>		<p>глаголске облике -разликује род и број именица -дели речи на слоге -правилно обликује слова латинице -чита текстове на латиничном писму</p>	<p>српског језика</p>
--	--	---	--	--	-----------------------

	истицање речи у реченици (реченични акценат); интонационо подешавање гласа у изговарању обавештајне, упитне, узвичне и заповедне реченице; изговарање потврдног и одричног облика реченице; значај брзине и паузе у говору.				
2.	<p>Књижевност</p> <p>Лектира Лирика Народна песма: <i>Женидба врапца</i> <i>Подунавца</i> Народна песма: <i>Двије сеје брата не имале</i> Бранко Радичевић: <i>Циц</i> Јован Јовановић Змај: <i>Пролећница</i> Војислав Илић: <i>Први снег</i> Григор Витез: <i>Какве је боје поток</i> Десанка Максимовић: <i>Вожња</i> Драган Лукић: <i>Шта је отац</i> Душан Васиљев: <i>Зима</i> Душан Радовић: <i>Замислите</i> Душан Костић: <i>Септембар</i> Бранислав Црнчевић: <i>Љутице мече</i> Љубивоје Ршумовић: <i>Домовина се брани лепотом</i> Добрица Ерић: <i>Славуј и сунце</i> Милован Данојлић: <i>Љубавна песма</i> Бранко Миљковић: <i>Песма о цвету</i></p>	-индивидуални, фронтални, рад у пару, кооперативно учење, вршњачко подучавање, решавање задатака код куће, коришћење погодног полазног текста	-планира, осмишљава, објашњава, упућује, подстиче, демонстрира, коригује, сарађује, координира, посматра, бележи, презентује, даје упутства, организује групни рад, израђује наставни материјал, усклађује рад са индивидуалним способностима ученика, мотивише, охрабрује ученике, даје повратне	- чита текстове - увежбава логичко читање - препознаје књижевна дела и њихове основне карактеристике - доживљава и разумева садржај књижевних текстова	-оспособљавање за успешно служење књижевним језиком у различитим видовима његове усмене и писмене употребе и у различитим комуникационим ситуацијама (улога говорника, слушаоца, саговорника и читаоца); - развијање осећања за аутентичне естетске вредности у књижевној уметности; - развијање смисла и способности за правилно, течно,

	<p>Мирослав Антић: <i>Шта је највеће Обичајне народне лирске песме</i> (избор) Избор из поезије Душана Радовића</p> <p>Епика Народна песма: <i>Марко Краљевић и без Костадин</i> Народна басна: <i>Вук и јагње</i> Езоп: <i>Корњача и зец</i> Народна приповетка: <i>Свети Сава и сељак без среће</i> Народне приповетке: <i>Ветар и сунце; Свијету се не може угодити</i> Народна бајка: <i>Чардак ни на небу ни на земљи</i> Десанка Максимовић: <i>Прича о раку кројачу</i> Бранко Ћопић: <i>Мачак отишао у хајдуке</i> Стеван Раичковић: <i>Бајка о белом коњу</i> Бранко В. Радичевић: <i>Самоћа</i> Гроздана Олујић: <i>Стакларева љубав</i> Стојанка Грозданов - Давидовић: <i>Прича о доброј роди</i> Арапска народна приповетка: <i>Лав и човек</i> Браћа Грим: <i>Бајке (избор)</i> Максим Горки: <i>Вранчић</i> Оскар Вајлд: <i>Себични џин</i> Сун Ју Ђин: <i>Свитац тражи</i></p>		информације	<p>економично и уверљиво усмено и писмено изражавање, богаћење речника, језичког и стилског израза; - увежбавање и усавршавање гласног читања (правилног, логичког и изражајног) и читања у себи (доживљајног, усмереног, истраживачког); - оспособљавање за самостално читање, доживљавање, разумевање, свестрано тумачење и вредновање књижевноуметничких дела разних жанрова; - упознавање, читање и тумачење популарних и информативних текстова из илустрованих енциклопедија и часописа за децу;</p>
--	---	--	-------------	--

	<p><i>пријатеља</i> Пјер Грипари: <i>Заљубљене ципеле</i></p> <p>Драма Душан Радовић: <i>А зашто он вежба</i> Александар Поповић: <i>Лед се топи</i> Јованка Јоргачевић: <i>Никад два добра</i> <i>Допунски избор</i></p> <p>Читање текста Поступно и систематично навикавање ученика на доживљајно читање текста као значајног предуслова за његово ваљано тумачење на часу (са одговарајућим и примереним подстицањем). Усмерено/истраживачко читање у функцији продубљивања доживљаја текста и непосредне припреме за његово тумачење. Читање одломака из текста ради доказивања/образлагања сопствених ставова. Систематске вежбе у изражајном читању и казивању различитих врста текста (постепено и функционално овладавање основним елементима/чиниоцима добре дикције). Читање драмског и драматизованог текста по улогама ради учења напамет и сценског импровизовања.</p>				<ul style="list-style-type: none"> - поступно, систематично и доследно оспособљавање ученика за логичко схватање и критичко процењивање прочитаног текста; - развијање потребе за књигом, способности да се њоме самостално служе као извором сазнања; - навикавање на самостално коришћење библиотеке (одељењске, школске, месне); - поступно овладавање начином вођења дневника о прочитаним књигама; - поступно и систематично оспособљавање ученика за доживљавање и вредновање сценских остварења (позориште, филм);
--	---	--	--	--	--

	<p>Подстицање и охрабривање ученика да записује своје утиске о прочитаним текстовима. Повремено читање и коментарисање таквих записа.</p> <p>Тумачење текста Слободно и спонтано саопштавање личног доживљаја и првих утисака о прочитаном тексту.</p> <p>Запажање и образлагање основне предметности прочитаног текста (осећања, песничке слике, фабула, радња, информација). Тумачење књижевних ликова. Откривање и слободно образлагање порука књижевноуметничког текста.</p> <p>Уочавање и доказивање повезаности/међузависности композицијских делова текста. Постепено увођење у разумевање стилогене функције језика као средства изражавања у књижевноуметничком тексту (нарочито у лирској песми).</p> <p>Симултано усвајање и употреба књижевних и функционалних појмова. Даље неговање ученичких навика да своје ставове доказују појединостима из текста.</p>				<ul style="list-style-type: none"> - усвајање основних теоријских и функционалних појмова из позоришне и филмске уметности; - упознавање, развијање, чување и поштовање властитог националног и културног идентитета на делима српске књижевности, позоришне и филмске уметности, као и других уметничких остварења; - развијање поштовања према културној баштини и потребе да се она негује и унапређује; - навикавање на редовно праћење и критичко процењивање емисија за децу на радију и телевизији; - подстицање ученика на
--	--	--	--	--	---

	<p>Књижевни појмови</p> <p><i>Лирика</i> Ритам; наглашени и ненаглашени слогови; рима. Песничка слика као саставни чинилац композиције лирске песме. Поређење - препознавање стилског средства. Породичне народне лирске песме, шаљива песма, родољубива песма - основна обележја.</p> <p><i>Епика</i> Фабула: повезаност догађаја с местом, временом и ликовима. Књижевни лик: изглед; говорна карактеризација књижевног лика; односи међу ликовима. Пишчев говор и говор ликова. Разговор, опис - на нивоу препознавања и именовања. Народна и ауторска бајка - препознавање.</p> <p><i>Драма</i> Радња у драми. Развој драмског сукоба. Драмски лик и глумац. Сценски простор - на нивоу препознавања и спонтаног увођења у свет драмске/сценске уметности.</p>				самостално језичко, литерарно и сценско стваралаштво; - подстицање, неговање и вредновање ученичких ваннаставних активности (литерарна, језичка, рецитаторска, драмска, новинарска секција и др.); - васпитавање ученика за живот и рад у духу хуманизма, истинољубивости, солидарности и других моралних вредности; - развијање патриотизма и васпитавање у духу мира, културних односа и сарадње међу људима.
3.	<p>Језичка култура</p> <p><i>Усмено и писмено изражавање</i></p>	-индивидуални, фронтални,	-планира, осмишљава,	-активно учествује у	-слободно и усмерено препричавати догађаје и

	<p>Основни облици усменог и писменог изражавања</p> <p>Препричавање садржине текстова, играних и анимираних филмова, позоришних представа, радијских и телевизијских емисија за децу - детаљно (опширно), по заједничком и индивидуалном плану; сажето препричавање по заједничком и самостално сачињеном плану за препричавање.</p> <p>Причање о доживљајима и догађајима, стварним и измишљеним (нарочито у функцији стварања погодне атмосфере за читање и тумачење текста). Причање према слици са целовитим догађајем по заједничком и самостално сачињеном плану. Причање по задатим речима. Настављање приче подстакнуто датим почетком.</p> <p>Описивање људи и природе: спољашња обележја особе која се описује (физички портрет), њене основне карактерне црте (духовни профил) и понашање у конкретним животним околностима (поступци, реакције, говор). Колективна и самостална посматрања природе (шетња, излети, посете, документарни филмови) на основу којих се увежбава описивање уочљивих и занимљивих појединости</p>	<p>рад у пару, кооперативно учење, вршњачко подучавање, решавање задатака код куће, обим тумачења текста прилагодити сложености његове унутрашње структуре; индивидуални, фронтални, рад у пару, кооперативно учење, вршњачко подучавање, решавање задатака код куће, преписивање, диктат, одговарање на питања, допуњавање реченица, сатављање прича на основу слика, заједничко препричавање и облици самосталног писаног изражавања, постепено упознавање методологије израде писменог састава</p>	<p>објашњава, упућује, подстиче, демонстрира, коригује, сарађује, координира, посматра, бележи, презентује, даје упутства, израђује наставни материјал, усклађује рад са индивидуалним способностима ученика, мотивише, охрабрује ученике, даје повратне информације</p>	<p>причању</p> <ul style="list-style-type: none"> - слободно и умерено препричава, прича - рецитије - описује на основу онога што је видео, доживео, осетио - вежба изговор гласова, речи, брзалица <p>реализује једноставније говорне улоге</p> <ul style="list-style-type: none"> - саставља реченице - прави самостални и речник - саставља причу - пише честитку и писма - решава ребусе 	<p>доживљаје</p> <ul style="list-style-type: none"> - слободно и усмерено препричавати једноставне текстове - слободно и подстицајно описивати предмете и појаве суштински импровизовати текст - слободно и усмерено описивати догађаје, доживљај и предмет - писати кратке текстове са различитим наменама <p>правилно писати по диктату-аутодиктату</p> <ul style="list-style-type: none"> - овладавање усменим и писменим изражавањем према захтевима програма (препричавање, причање, описивање, извештавање); - постепено упознавање методологије израде писменог састава
--	--	---	--	---	--

	<p>које су међусобно повезане. Самостално бирање мотива и издвајање детаља који ученика посебно заокупљају и подстичу на описивање - најчешће у писменом облику. Увежбавање планског приступа у описивању (заједнички и индивидуални планови/подсетници за описивање).</p> <p>Извештавање - сажето информисање о себи (кратка аутобиографија).</p> <p>Усмена и писмена вежбања</p> <p><i>Ортоепске вежбе:</i> увежбавање правилног изговора речи, исказа, реченица, пословица, краћих текстова; слушање звучних записа, снимање читања, анализа снимка и одговарајуће вредновање.</p> <p><i>Ортографске вежбе:</i> преписивање текста са ћирилице на латиницу. Увежбавање читког и уредног рукописа, уз примену правописних правила. Преписивање текста са датим задатком.</p> <p><i>Диктати:</i> са допуњавањем, аутодиктат, изборни диктат, контролни диктат.</p> <p><i>Лексичке и семантичке вежбе:</i> основно и пренесено/фигуративно значење речи, грађење речи - формирање породица речи; изналажење синонима и антонима,</p>			<p>- пише по диктату-аутодиктату</p>	
--	--	--	--	--------------------------------------	--

уочавање семантичке функције акцента; некњижевне речи и њихова замена језичким стандардом.

Синтаксичке и стилске вежбе:
допуњавање исказа различитим могућностима у складу са понуђеном говорном ситуацијом, проширивање реченице уношењем личног тона, сажимање реченице ради појачања њене информативне моћи и др.

Интонационо подешавање гласа у изговору појединих реченица (обавештајне, упитне, узвичне и заповедне) или неких њихових делова (реченични акценат).
Увежбавање подешавања реда речи према комуникативним потребама у контексту.

Казивање напамет научених текстова (лирских, епских и драмских).

Сценско приказивање драмског и драматизованог текста.

Загонетање и одгонетање, састављање и решавање ребуса и укрштених речи. Служење речником и енциклопедијом за децу и писање сопственог речника.

Неговање културе слушања саговорника; писање писма, честитке и разгледнице.

Слушање и вредновање говора и разговора у емисијама за децу на

	<p>радију и телевизији.</p> <p>Систематско увођење у начин планирања (израда подсетника) и писања тзв. слободних писмених састава.</p> <p>Два писмена задатка - један у првом и један у другом полугодишту.</p>				
--	---	--	--	--	--

Редни број теме	НАСТАВНА ТЕМА	Број часова по теми	За обраду	Утврђивање	Остали типови часова
1.	ЈЕЗИК-ГРАМАТИКА , ПРАВОПИС И УСВАЈАЊЕ ЛАТИНИЦЕ	68	40	22	6
2.	КЊИЖЕВНОСТ-ЛИРИКА ,ЕПИКА,ДРАМА	68	38	24	6
3.	ЈЕЗИЧКА КУЛТУРА-УСМЕНО И ПИСМЕНО ИЗРАЖАВАЊЕ	44	30	10	4
.		180	108	56	16
		Укупно: 180			

СТАНДАРДИ ЗА СРПСКИ ЈЕЗИК

ОБЛАСТ	ОСНОВНИ НИВО	СРЕДЊИ НИВО	НАПРЕДНИ НИВО
1. ГОВОРНА КУЛТУРА	1CJ.0.1.1. познаје основна начела вођења разговора: уме да започне разговор, учествује у њему и оконча га; пажљиво слуша своје саговорнике	1CJ.0.1.2. користи форме учтивог обраћања 1CJ.0.1.3. казује текст природно, поштујући интонацију реченице/стиха, без тзв. „певушења“ или „скандирања“ 1CJ.0.1.7. уме у кратким цртама да образложи неку своју идеју	1CJ.0.1.4. уме да преприча изабрани наративни или краћи информативни текст на основу претходне израде плана текста и издвајања значајних делова или занимљивих детаља. 1CJ.0.1.5 уме самостално (својим речима) да описује и да прича на задату тему: држи се теме, јасно структурира казивање (уводни, средишњи и завршни део казивања), добро распоређује основну информацију и додатне информације 1CJ.0.1.6. уме на занимљив начин да почне и заврши своје причање 1CJ.0.1.8. уме да одбрани своју тврдњу или став
2. ВЕШТИНА ЧИТАЊА И РАЗУМЕВАЊЕ	1CJ. 1.2.1. влада основном техником читања ћириличног и латиничког текста 1CJ.1.2.2. одговара на	1CJ.2.2.1. чита текст природно, поштујући интонацију реченице/стиха; уме да одреди	1CJ.3.2.1. изводи сложеније закључке на основу текста, обједињујући информације из различитих делова дужег

<p>ПРОЧИТАНОГ</p>	<p>једноставна питања у вези са текстом, проналазећи информације експлицитно исказане у једној реченици, пасусу, или у једноставној табели (ко, шта, где, када, колико и сл.) 1СЈ. 1.2.3. препознаје да ли је тражена информација, која може да буде исказана на различите начине (синонимија, парафраза), садржана у тексту 1СЈ. 1.2.4. познаје и користи основне делове текста и књиге (наслов, пасус, име аутора; садржај, речник) 1СЈ. 1.2.5. одређује основну тему текста 1СЈ. 1.2.6. разуме дословно значење текста 1СЈ. 1.2.7. разликује књижевноуметнички од информативног текста 1СЈ. 1.2.8. процењује садржај текста на основу задатог критеријума: да ли му се допада, да ли му је занимљив; да ли постоји сличност између ликова и ситуација из текста и особа и ситуација које су му познате; издваја речи које су му непознате</p>	<p>на ком месту у тексту је пауза, место логичког акцента; који део текста треба прочитати брже, а који спорије 1СЈ.2.2.2. изводи једноставне закључке у вези са текстом, анализирајући и обједињујући информације исказане у различитим деловима текста (у различитим реченицама, пасусима, пољима табеле) 1СЈ.2.2.3. раздваја битне од небитних информација; одређује след догађаја у тексту 1СЈ.2.2.4. успоставља везу између информација исказаних у линеарном и нелинеарном тексту (нпр. проналази део/детал који је приказан на илустрацији, у табели, или на дијаграму) 1СЈ.2.2.5. одређује основни смисао текста и његову намену 1СЈ.2.2.6. препознаје фигуративно значење у тексту 1СЈ.2.2.7. изводи једноставне закључке на основу текста</p>	<p>текста 1СЈ.3.2.2. повезује и обједињује информације исказане различитим симболичким системима (нпр. текст, табела, графички приказ) 1СЈ.3.2.3. разликује различита гледишта заступљена у информативном тексту (нпр. мишљење аутора текста vs. мишљења учесника у догађају) 1СЈ.3.2.4. изводи сложеније закључке на основу текста и издваја делове текста који их поткрепљују; резимира наративни текст 1СЈ.3.2.5. представља тексту одговарајућој нелинеарној форми (уноси податке из текста у дату табелу или дијаграм) 1СЈ.3.2.6. процењује сврху информативног текста у односу на предвиђену намену (нпр. који од два текста боље описује дату слику, да ли је упутство за (познату) игру потпуно и сл.) 1СЈ.3.2.7. објашњава и вреднује догађаје и поступке ликова у тексту (нпр.</p>
--------------------------	--	---	--

		<p>(предвиђа даљи ток радње, објашњава расплет, уочава међусобну повезаност догађаја, на основу поступака јунака/актера закључује о њиховим особинама, осећањима, намерама и сл.)</p> <p>1СЈ.2.2.8. износи свој став о садржају текста и образлаже зашто му се допада/не допада, због чега му је занимљив/незанимљив; да ли се слаже/не слаже са поступцима ликова</p> <p>1СЈ.2.2.9. издваја делове текста који су му нејасни</p> <p>1СЈ.2.2.10. вреднује примереност илустрација које прате текст; наводи разлоге за избор одређене илустрације</p>	<p>објашњава зашто је лик поступио на одређен начин, или вреднује крај приче у односу на своја предвиђања током читања текста, или износи свој став о догађајима из текста)</p>
<p>3. ПИСАНО</p> <p>ИЗРАЖАВАЊЕ</p>	<p>1СЈ. 1.3.1. пише писаним словима ћирилице</p> <p>1СЈ. 1.3.2. уме да се потпише</p> <p>1СЈ.1.3.3. почиње реченицу великим словом, завршава је одговарајућим интерпункцијским знаком</p> <p>1СЈ. 1.3.4. употребљава велико слово приликом писања личних имена, назива места</p>	<p>1СЈ.2.3.1. зна и користи оба писма (ћирилицу и латиницу)</p> <p>1СЈ.2.3.2. употребљава велико слово приликом писања имена држава и места и њихових становника; користи наводнике при навођењу туђих речи; правилно пише присвојне придеве (-ов/-ев/-ин, -ски/-чки/-шки); правилно</p>	<p>1СЈ.3.3.1. пише јасним, потпуним, добро обликованим реченицама; користи разноврсне синтаксичке конструкције, укључујући и сложене</p> <p>1СЈ.3.3.2. јасно структурира текст (уводни, средишњи и завршни део текста); добро распоређује основну</p>

	<p>(једночланих), назива школе 1СЈ.1.3.5. пише кратким потпуним реченицама једноставне структуре 1СЈ. 1.3.6. издваја наслов, углавном се држи теме 1СЈ.1.3.7. препричава кратак једноставан текст (до 400 речи) 1СЈ. 1.3.8. користи скроман фонд речи (у односу на узраст); правилно их употребљава 1СЈ. 1.3.9. пише кратку поруку (о томе куда иде, зашто касни, и сл.) 1СЈ.1.3.10. пише честитку (за Нову годину, рођендан), позивницу (за рођенданску прославу, забаву), разгледницу (са летовања, зимовања, екскурзије)</p>	<p>пише гласове ћ, ч, % ц; правилно пише сугласник у у интервокалској позицији; правилно пише речцу ли и речцу не; употребљава запету при набрајању 1СЈ.2.3.3. пише јасним и потпуним реченицама; варира језички израз (ред речи у реченици, типове реченица, дужину реченице...) 1СЈ.2.3.4. држи се теме; излагање организује око основне идеје текста коју поткрепљује одговарајућим детаљима 1СЈ.2.3.5. језички израз прилагођава комуникативној ситуацији (формалној/неформалној) 1СЈ.2.3.6. саставља кратак наративни текст 1СЈ.2.3.7. саставља кратак дескриптивни текст 1СЈ.2.3.8. користи фонд речи примерен узрасту; употребљава синонине (нпр. да избегне понављање) 1СЈ.2.3.9. исправља свој текст (критички чита написано, поправља текст и исправља грешке)</p>	<p>информацију и додатне информације унутар текста и пасуса 1СЈ.3.3.3. прилагођава језичко-стилски израз типу текста 1СЈ.3.3.4. саставља кратак експозиторни текст 1СЈ.3.3.5. користи богат фонд речи (у односу на узраст) 1СЈ.3.3.6. издваја пасусе</p>
--	---	---	--

		<p>1СЈ.2.3.10. уме да попуни једноставан образац са основним подацима о себи (име, презиме, име родитеља, година рођења, адреса, телефон; школа, разред, одељење)</p> <p>1СЈ.2.3.11. пише писмо (приватно) и уме да га адресира</p>	
<p>4. ГРАМАТИКА И ЛЕКСИКОЛОГИЈА</p>	<p>1СЈ. 1.4.1. препознаје врсте речи (именице, заменице, придеве, бројеве и глаголе)</p> <p>1СЈ. 1.4.2. препознаје граматичке категорије променљивих речи (род и број заједничких именица) и глаголско време (презент, перфекат и футур)</p> <p>1СЈ. 1.4.3. препознаје врсте реченица по комуникативној функцији (обавештајне, упитне, узвичне, заповедне) и по потврдности/одричности (потврдне и одричне)</p> <p>1СЈ. 1.4.4. препознаје антонимију</p> <p>1СЈ. 1.4.5. познаје значења речи и фразеологизама који се употребљавају у свакодневној комуникацији</p>	<p>1СЈ.2.4.1. одређује врсте речи (именице, заменице, придеве, бројеве и глаголе)</p> <p>1СЈ.2.4.2. препознаје подврсте речи (властите и заједничке именице; описне, присвојне и градивне придеве; личне заменице; основне и редне бројеве)</p> <p>1СЈ.2.4.3. препознаје лице, род и број личних заменица у номинативу</p> <p>1СЈ.2.4.4. препознаје граматичке категорије глагола (лице, број и род) и уме да пребаци глаголе из једног глаголског времена у друго</p> <p>1СЈ.2.4.5. препознаје субјекат и глаголски предикат</p> <p>1СЈ.2.4.6. одређује врсте реченица по комуникативној</p>	<p>1СЈ.3.4.1. именује врсте и подврсте речи (властите и заједничке именице; описне, присвојне и градивне придеве; личне заменице; основне и редне бројеве; глаголе)</p> <p>1СЈ.3.4.2. уме да промени облик променљивих речи према задатом критеријуму: заједничких именица према броју, а глагола, придева и заменица према роду и броју</p> <p>1СЈ.3.4.3. препознаје прави објекат (у акузативу) и прилошке одредбе за време, место и начин</p> <p>1СЈ.3.4.4. одређује значења непознатих речи и фразеологизама на основу ситуације и</p>

	(у кући, школи и сл.)	<p>функцији (обавештајне, упитне, узвичне, заповедне) и по потврдности/одричности (потврдне и одричне)</p> <p>1СЈ.2.4.7. саставља реченице различите по комуникативној функцији и облику</p> <p>1СЈ.2.4.8. препознаје синонимију</p> <p>1СЈ.2.4.9. познаје значења речи и фразеологизама који се јављају у школским текстовима (у уџбеницима, књигама из лектире и сл.) и правилно их употребљава</p>	<p>текста/контекста у којем су употребљени</p> <p>1СЈ.3.4.5. употребљава речи у основном и пренесеном/фигуративном значењу</p>
5. КЊИЖЕВНОСТ	<p>1СЈ. 1.5.1. препознаје књижевне родове на основу формалних одлика поезије, прозе и драме</p> <p>1СЈ. 1.5.2. препознаје књижевне врсте (бајку и басну)</p> <p>1СЈ. 1.5.3. одређује главни догађај и ликове (који су носиоци радње) у књижевноуметничком тексту</p> <p>1СЈ. 1.5.4. одређује време и место дешавања радње у књижевноуметничком тексту</p>	<p>1СЈ.2.5.1. разликује лирску од епске песме</p> <p>1СЈ.2.5.2. одређује фолклорне форме (кратке народне умотворине - пословице, загонетке, брзалице)</p> <p>1СЈ.2.5.3. препознаје риму, стих и строфу у лирској песми</p> <p>1СЈ.2.5.4. одређује карактеристичне особине, осећања, изглед и поступке ликова; и односе међу ликовима у књижевноуметничком тексту</p> <p>1СЈ.2.5.5. уочава везе међу догађајима (нпр. одређује</p>	<p>1СЈ.3.5.1. тумачи особине, понашање и поступке ликова позивајући се на текст</p> <p>1СЈ.3.5.2. уочава узрочно-последичне везе међу догађајима у тексту</p> <p>1СЈ.3.5.3. тумачи идеје у књижевноуметничком тексту, аргументује их позивајући се на текст</p>

		<p>редослед догађаја у књижевноуметничком тексту) 1СЈ.2.5.6. разликује приповедање од описивања и дијалога 1СЈ.2.5.7. разуме фигуративну употребу језика у књижевноуметничком тексту</p>	
--	--	--	--

ЕНГЛЕСКИ ЈЕЗИК

ФОНД ЧАСОВА : 72 ЧАСА ГОДИШЊЕ / 2 ЧАСА НЕДЕЉНО

ОПЕРАТИВНИ ЗАДАЦИ	МЕТОДЕ И АКТИВНОСТИ	НАСТАВНА СРЕДСТВА
<p>Ученик треба да:</p> <ul style="list-style-type: none"> - користи формалне и неформалне поздраве; - разуме једноставна упутства и реагује на њих; - препознаје на елементарном нивоу гласовну структуру језика који учи; - даје основне информације о себи и својим пријатељима; - учествује у игри и комуникацији на часу (у пару или у групи); - одговара на једноставна питања и и користи једноставне језичке структуре да 	<p>Рецитовање</p> <p>Вежбе слушања</p> <p>Повезивање појмова</p> <p>Плесанье уз музику</p> <p>Симулација дијалога</p> <p>Цртање и бојење</p>	<p>Сликовница и радна свеска</p> <p>Аудио касета</p> <p>Флеш картице</p> <p>Папир, бојице</p> <p>Лепак, маказе</p> <p>Играчке, предмети у</p>

<p>говори о себи и другима; - разуме и реагује на вербалне облике комуникације; - именује објекте у учионици; - развија способност и навику слушања са разумевањем.</p>	<p>Повезивање слика са описима</p> <p>Слушање и разумевање кратких прича</p> <p>Игре и певање</p>	<p>учионици</p> <p>Креде у боји, новински исечци</p> <p>Фотокопије</p>
--	---	--

Говорне ситуације	Примери
Поздрављање.	Hello. Hello everybody. Hi. Good morning/afternoon/evening. Good morning, Ms/ Mr Smith. Good bye./Bye! Good night.
Упознавање, представљање себе и других.	Who's this? It's Daisy. This is Mary. What's your name? Peter./ I'm Peter. Hi, I'm Peter. My name's Peter. Hi, I'm Peter. My name's Peter. How old are you? Nine./ I'm nine. I live in... This is Adrian. He's from England. He likes playing with the computer/his dog.
Именовање и описивање лица, делова тела, других живих бића...	This is Bob's sister. She's tall. She's got fair hair and a small nose. My dog is black. I call him Blacky. The table is round. My room isn't big.
Тражење и давање обавештења о другом лицу, предмету...	Who's the girl over there? What's her name? She's Ann. She's Adrian's sister. What colour is John's new T-shirt? Blue./It's blue.
Описивање положаја и места где се лице и предмет налазе.	Peter is in the kitchen. Is your bedroom

	<p>upstairs? The picture's on the wall. The cat's under the bed.</p>
Тражење и давање обавештења о ономе што се догађа у тренутку говора.	<p>Where's the sweet shop / supermarket? It's on the left / right. Where are your roller skates? My roller skates are here, Mary's are behind the bookcase.</p>
Тражење и давање обавештења о ономе што се догађа у тренутку говора.	<p>Where's Robert? He's playing in the garden. She's wearing her new trainers now.</p>
Тражење и давање дозволе.	<p>Can I go out? * Yes./Yes, you can. No./ Not now/ No, you can't. Can I take the book, please? Can I have an apple, please? Yes./ Yes, of course. Here you are.</p>
Захваљивање.	<p>Thank you./Thank you, Mary. Thanks</p>
Извињење. Прихватање извињења.	<p>Sorry. I'm sorry I'm late. It's all right. That's OK</p>
Давање једноставних упутстава и наредби.	<p>Draw a dog. Colour the flower red. Stop talking! Go to the board. Turn to page 10./ Page 10.</p>
Исказивање молбе, учтивог захтева.	<p>Shut the door, please. Will you sit here. You sit over there. Will you come here, please</p>
Изрицање забране.	<p>You can't play ball here. Don't do that!</p>
Изражавање припадања и поседовања.	<p>Whose computer is this? It's Meg's. I've got a big red school bag? This is my book. The cat's tail is long. Jill's skirt is orange. Have you got a pet? Yes, I have. / No, I haven't.</p>
Казивање бројева.	<p>Will you count from 1 to 10. What number is your house?</p>
Казивање броја телефона.	<p>What's your phone number?</p>

	2434 609. / My phone number is...
Изражавање броја.	Is there a poster in your room? Yes, there is./ No there isn't. How many boys are there in your class? Ten.
Тражење и давање обавештења о времену на часовнику.	What's the time? / What time is it? Seven./ It's seven o' clock.
Казивање делова дана, дана у недељи, месеци, годишњих доба. Описивање временских прилика.	It's eight in the morning. Today is Monday. It's sunny / hot in August. _y birthday is in January. It's cold in winter. I like spring.
Изражавање способности, неспособности.	Can you sing the alphabet song? Yes./Yes, I can. No./ No, I can't. The frog can run but it can't jump.
Изражавање допадања , недопадања.	I like.../ I don't like... Do you like playing hide and seek? Yes./ Yes, I do. No./ No, I don't.
Изражавање лепих жеља.	Happy New Year! Merry Christmas! Happy birthday. Super!
Предлагање да се нешто заједно уради.	Let's sing! Let's play! Let's go to the Zoo.
Прихватање предлога.	Yes! Super! Great!
Нуђење. Прихватање понуђеног.	Do you want an orange? Yes, please. / No, thank you
Описивање уобичајених активности.	I get up at six. I go to school by bus. I have lunch at two. I watch cartoons in the evening.
Постављање једноставних питања и давање кратких одговора.	Is it your dog? Yes./ No. Who's in the picture? Mag./My friend. Who can ski? I can. / Sarah can. Where's the ball? Under the table./ It's under the table. Is this your bicycle? Are these your crayons? Yes./ Yes, it is. No./ No, they aren't.
Привлачење пажње.	Look! Listen! Watch out!

ЈЕЗИК КОМУНИКАЦИЈЕ НА ЧАСУ

Hello/Hi. Good morning/ afternoon. Good night.

Good bye / Bye, Ms..., See you tomorrow.

Stand up everyone. Sit down, please. Who's absent / missing today?

What do you say when you are late?

Sorry. I'm sorry I'm late.

Let's start now. Has everybody got a book? Take out your work books . Open your books, please. Look at the picture on page... Page... Close your books/notebooks, please.

Go to the board. Come out to the board, please. Stand up! Turn around! Touch your nose!

Point to the ... Count the .../ Count to... / Count from ... to...

Draw a/an... Colour the (apple)... red.

Is everything clear? Are you ready? Ready? Have you finished?

Hands up/down.

Listen carefully. Say it after me. Say that again, please. Watch my lips/my mouth.

Will you repeat it, please.

Close the door/window. Will you open the window, please.

Come here. Go back to your place. Hurry up! Quick!

Right. Good. Very good. Fine. That's better/much better now. That's not bad. Well done.

Let's sing a song! Do you want to sing now? Once again, all together. Let's play a game!

Don't do that! Be quiet, please! Quiet, please. Silence, please! Stop talking! Stop now! You are very noisy today.

Can I have...?

Have you got a/an...?

Get into lines! Get into groups of four. Make groups of four, please.

In pairs, please. Get into pairs. Work in two. Work with your neighbour.

Have you got a partner? Who's your partner? Your turn now.

Where is...?

Do you like...? Who likes...?

Here you are. Thank you. / Thanks.

Can I go out, please?

What have you learnt? What can you say ? What can you do ?

That's all for today, thank you. We'll finish this next time. Finish this off at home.

See you on ... Have a nice weekend.

МАТЕМАТИКА

ФОНД ЧАСОВА : 180 ЧАСОВА ГОДИШЊЕ / 5 ЧАСОВА НЕДЕЉНО

Циљ наставе математике у основној школи јесте: да ученици усвоје елементарна математичка знања која су потребна за схватање појмова и зависности у животу и друштву; да оспособи ученике за примену усвојених математичких знања у решавању разноврсних задатака из животне праксе, за успешно настављање математичког образовања ; као и да допринесе развијању менталних способности, формирању научног погледа на свет и свестраном развоју личности ученика.

Оперативни задаци

Ученици треба да:

- савладају читање, писање и упоређивање природних бројева до 1000;
- упознају римске цифре (I, V, X, L, C, D, M) и принцип читања и писања бројева помоћу њих;
- успешно обављају све четири рачунске операције до 1000;
- упозната својства операција користе за рационалније (лакше) рачунање;
- упознају зависност резултата од компонената операције;
- знају да израчунају вредност бројевног израза са највише три операције;
- умеју да прочитају и запишу помоћу слова својства рачунских операција;
- знају да одреде вредност израза са словима из дате вредности слова;
- знају да решавају једноставније једначине у скупу бројева до 1000;
- упознају и правилно записују разломке чији је бројилац 1, а именилац мањи или једнак 10;
- успешно решавају текстуалне задатке;
- формирају представе о правој и полуправој;
- уочавају и умеју да цртају прав, оштар и туп угао;
- знају да цртају паралелне и нормалне праве, квадрат, правоугаоник, троугао и кружницу (помоћу лењира, троугаоника и шестара);
- стичу представе о подударности фигура (преко модела и цртања);
- знају да одреде обим правоугаоника, квадрата и троугла
- упознају мерење масе тела и запремине течности, као и нове јединице за време (година, век).

НАЗИВ ПРЕДМЕТА: Математика

Ред. бр. теме	Тема (садржај програма)	Начин остваривања	Активност наставника	Активност ученика	Задаци
1.	<p><u>Природни бројеви до 1000</u> Декадно записивање и читање бројева до 1000. Упоредивање бројева према њиховим декадним записима. Писање бројева римским цифрама. Сабирање и одузимање бројева у блоку до 1000. Дељење са остатком у блоку бројева до 100 (укључујући и</p>	<p>-индивидуални, фронтални, рад у пару, кооперативно учење, вршњачко подучавање, решавање задатака код куће, настава у природи; посматрањем, опажањем . -поступно упознавање бројева природног низа и броја нуле. -упознавање операција с бројевима. - упознавање својстава операција, а затим објашњавање начина рачунања; -примена на конкретним</p>	<p>-планира, осмишљава, објашњава, упућује, подстиче, коригује, сарађује, координира, посматра, даје упутства, израђује наставни материјал, усклађује рад са индивидуалним способностима ученика, мотивише, охрабрује ученике, даје повратне информације</p>	<p>- посматра - групише - пребројава - броји - сређује по редоследу - математички се изражава - рачуна - примењује стечено знање</p>	<p><u>Знати:</u> - низ бројева до 1000; -табличне случајеве операција (напамет); таблицу сабирања једноцифрених бројева и одговарајуће случајеве одузимања, таблицу множења једноцифрених бројева и одговарајуће случајеве дељења; - својства рачунских операција.</p> <p><u>Умети:</u> - читати, записивати и упоређивати</p>

<p>усмене вежбе). Множење и дељење троцифреног броја једноцифреним. Изрази. Коришћење заграда и њихово изостављање. Својства рачунских операција и њихова примена на трансформисање израза и за рачунске олакшице. Употреба знакова за скуп и припадност скупу: $\{ \}$, $\square$ Једначине облика попут: $x \pm 13 = 25$, $125 - x = 25$, $5 \cdot x = 225$. Неједначине облика попут: $x > 15$, $x < 245$. Скуп решења неједначине. Текстуални задаци. Разломци облика</p>	<p>примерима. -изграђивање представа о променљивој. -решавање једначина и неједначина. -изграђивање појма функције. -состављање и употреба израза -графичко представљање помоћу Венових дијаграм</p>			<p>бројеве прве хиљаде; - вршити четири основне рачунске операције у оквиру прве хиљаде; - користити при обављању рачунских операција упозната својства операција, као и специјалне случајеве операција (са нулом и јединицом); - израчунати вредност бројевног израза са највише три операције; - користити знаке за скуп и припадност елемента скупу; - решавати једначине (наведене у програму) на основу зависности између резултата и компонената операција; - решавати неједначине (наведене у програму) методом пробања; - решавати</p>
---	---	--	--	---

	$\frac{1}{2}$ ($a \leq 10$).				једноставније задатке са највише три операције; - записивати разломке - користити уџбеник
2.	<u>Геометријски објекти и њихови међусобни односи</u> Кружница (кружна линија) и круг. Цртање помоћу шестара. Угао. Врсте углова - оштар, прав, туп. Паралелне и нормалне праве и њихово цртање помоћу обичног и троугаоног лењира. Правоугаоник и квадрат. Троугао. Цртање ових фигура помоћу лењира и шестара. Поређење и графичко надовезивање	-геометријске фигуре и њихова својства упознају се практичним радом, преко разноврсних модела фигура у току посматрања, цртања, резања, пресавијања, мерења, процењивања, упоређивања, поклапања итд. -ученици се навикавају да расуђивањем откривају геометријске чињенице -систематским радом развијати елементарне просторне представе	-планира, осмишљава, објашњава, упућује, подстиче, коригује, сарађује, координира, посматра, даје упутства, израђује наставни материјал, усклађује рад са индивидуалним способностима ученика, мотивише, охрабрује ученике, даје повратне информације	- разликује - именује - открива релације и изражава их - упоређује - уочава - посматра - групише - пребројава - броји	-упоређивање, цртање геометријских облика . - цртати углове (прав, оштар и туп); паралелне и нормалне праве, правоугаоник и квадрат, троугао и круг (помоћу одговарајућег геометријског прибора); - израчунати обим правоугаоника, квадрата и троугла; - користити уџбеник

	дужи. Обим правоугаоника, квадрата и троугла.				
3.	<u>Мерење и мере</u> Милиметар и километар. Килограм. Литар. Година и век. Односи између мањих и већих јединица који остају у оквиру блока бројева до 1000.	- мерење предмета из околине; - вежбање и процењивање од ока; - претварање јединица у мање и веће, јединице показати и увежбавати на примерима, - индивидуални, фронтални, рад у пару, кооперативно учење, вршњачко подучавање, решавање задатака код куће	Планира, осмишљава, објашњава, упућује, подстиче, коригује, сарађује, координира, посматра, даје упутства, израђује наставни материјал, усклађује рад са индивидуалним способностима ученика, мотивише, охрабрује ученике, даје повратне информације	- упоређује - мери и процењује - примењује стечена знања прави моделе	<u>Знати:</u> - јединице за дужину, масу и запремину тачности; - користити уџбеник

Редни број теме	НАСТАВНА ТЕМА	Број часова по теми	За обраду	Утврђивање	Остали типови часова
1.	ПРИРОДНИ БРОЈЕВИ ДО 1000	138	54		84
2.	ГЕОМЕТРИЈСКИ ОБЛИЦИ	32	12		20
3.	МЕРЕЊА И МЕРЕ	10	4		6
		180	70		110
		Укупно: 180			

СТАНДАРДИ ЗА МАТЕМАТИКУ

ОБЛАСТ	ОСНОВНИ НИВО	СРЕДЊИ НИВО	НАПРЕДНИ НИВО
1.ПРИРОДНИ БРОЈЕВИ И ОПЕРАЦИЈЕ СА ЊИМА	<p>1МА. 1.1.1. зна да прочита и запише дати број, уме да упореди бројеве по величини и да прикаже број на датој бројевној полуправој</p> <p>1МА.1.1.2. рачуна вредност бројевног израза са највише две операције сабирања и одузимања у оквиру прве хиљаде</p> <p>1МА.1.1.3. множи и дели без остатка (троцифрене бројеве једноцифреним) у оквиру прве хиљаде</p> <p>1МА. 1.1.4. уме да на основу текста правилно постави израз са једном рачунском операцијом</p> <p>1МА.1.1.5. уме да решава једноставне једначине у оквиру прве хиљаде</p>	<p>1МА.2.1.1. уме да примени својства природних бројева (паран, непаран, највећи, најмањи, претходни, следећи број) и разуме декадни бројни систем</p> <p>1МА.2.1.2. уме да одреди десетицу, стотину и хиљаду најближу датом броју</p> <p>1МА.2.1.3. сабира и одузима, рачуна вредност израза</p> <p>1МА.2.1.4. рачуна вредност израза с највише две операције</p> <p>1МА.2.1.5. уме да решава једначине</p>	<p>1МА.3.1.1. уме да примени својства природних бројева у решавању проблемских задатака</p> <p>1МА.3.1.2. зна својства операција сабирања и одузимања и уме да их примени.</p> <p>1МА.3.1.3. уме да израчуна бројевну вредност израза са више операција, поштујући приоритет</p> <p>1МА.3.1.4. уме да решава сложеније проблемске задатке дате у текстуалној форми</p> <p>1МА.3.1.5. уме да одреди решења неједначине са једном операцијом</p>
2.ГЕОМЕТРИЈА	<p>1МА.1.2.1. уме да именује геометријске објекте у равни (квадрат, круг, троугао, правоугаоник, тачка, дуж, права, полуправа и угао) и уочава међусобне односе два геометријска</p>	<p>1МА.2.2.1. уочава међусобне односе геометријских објеката у равни</p> <p>1МА.2.2.2. претвара јединице за мерење дужине</p> <p>1МА.2.2.3. зна јединице за мерење</p>	<p>1МА.3.2.1. претвара јединице за мерење површине из већих у мање</p> <p>1МА.3.2.2. уме да израчуна обим троугла, квадрата и правоугаоника</p>

	<p>објекта у равни (паралелност, нормалност, припадност)</p> <p>1МА. 1.2.2. знајединице за мерење дужине и њихове односе</p> <p>1МА. 1.2.3. користи поступак мерења дужине објекта, приказаног на слици, при чему је дата мерна јединица</p> <p>1МА. 1.2.4. користи поступак мерења површине објекта, приказаног на слици, при чему је дата мерна јединица</p>	<p>површине и њихове односе</p> <p>1МА.2.2.4. уме да израчуна обим троугла, квадрата и правоугаоника када су подаци дати у истим мерним јединицама</p> <p>1МА.2.2.5. уме да израчуна површину квадрата и правоугаоника када су подаци дати у истим мерним јединицама</p> <p>1МА.2.2.6. препознаје мрежу коцке и квадра и уме да израчуна њихову површину када су подаци дати у истим мерним јединицама</p>	<p>1МА.3.2.3. уме да израчуна површину квадрата и правоугаоника</p> <p>1МА.3.2.4. уме да израчуна обим и површину сложених фигура у равни када су подаци дати у истим мерним јединицама</p> <p>1МА.3.2.5. уме да израчуна запремину коцке и квадра када су подаци дати у истим мерним јединицама</p>
3.РАЗЛОМЦИ	<p>1МА. 1.3.1. уме да прочита и формално запише разломак $\frac{1}{n} (n \leq 10)$ и препозна његов графички приказ</p> <p>1МА. 1.3.2. уме да израчуна половину, четвртину и десетину неке целине</p>	<p>1МА.2.3.1. уме да препозна разломак $\frac{a}{b} (b \leq 10, a < b)$ када је графички приказан на фигури подељеној на b делова</p> <p>1МА.2.3.2. уме да израчуна n-ти део неке целине и обрнуто, упоређује разломке облика $\frac{1}{n} (n \leq 10)$</p>	<p>1МА.3.3.1. уме да прочита, формално запише и графички прикаже разломак $\frac{a}{b} (b \leq 10, a < b)$</p> <p>1МА.3.3.2. зна да израчуна део $\frac{a}{b} (b \leq 10, a < b)$ неке целине и користи то у задацима</p>
4.МЕРЕЊЕ И МЕРЕ	<p>1МА. 1.4.1. уме да изрази одређену суму новца преко различитих апоена и рачуна са новцем у једноставним ситуацијама</p> <p>1МА. 1.4.2. зна коју јединицу мере да употреби за мерење задате запремине течности(1, dl, ml)</p>	<p>1МА. 2.4.1. уме да изрази одређену суму новца преко различитих апоена и рачуна са новцем у сложенијим ситуацијама</p> <p>1МА.2.4.2. зна јединице за време (секунда, минут, сат, дан, месец, година) и уме да претвара веће у</p>	<p>1МА.3.4.1. зна јединице за време (секунда, минут, сат, дан, месец, година, век) и уме да претвара из једне јединице у другу и пореди временске интервале у сложенијим</p>

	IMA. 1.4.3. зна коју јединицу мере да употреби за мерење задате масе (g, kg, t) IMA. 1.4.4. уме да читај едноставније графиконе, табеле и дијаграме	мање и пореди временске интервале у једноставним ситуацијама IMA.2.4.3. претвара јединице за мерење запремине течности из већих у мање IMA. 2.4.4. претвара јединице за мерење масе из већих у мање IMA.2.4.5. уме да користи податке приказане графички или табеларно у решавању једноставних задатака и уме графички да представи дате податке.	ситуацијама IMA.3.4.2. претвара јединице за мерење запремине течности IMA.3.4.3. претвара јединице за мерење масе
--	--	--	---

ПРИРОДА И ДРУШТВО

ФОНД ЧАСОВА : 72 ЧАСА ГОДИШЊЕ / 2 ЧАСА НЕДЕЉНО

Циљ наставног предмета *Природа и друштво* јесте да усвајањем знања, умења и вештина деца развијају своје сазнајне, физичке, социјалне и креативне способности, а истовремено спознају и граде ставове и вредности средине у којој одрастају, као и шире друштвене заједнице. Упознавање природе и друштва развија код деце сазнајне способности, формира основне појмове и постепено гради основе за систем појмова из области природе, друштва и културе. Истовремено, стичу се знања, умења и вештине које им омогућавају даље учење. Активним упознавањем природних и друштвених појава и процеса, подстиче се природна радозналост деце. Најбољи резултати постижу се уколико деца самостално истражују и искуствено долазе до сазнања - спознају свет око себе као природно и друштвено окружење. Систематизовањем, допуњавањем и реструктурирањем искуствених знања ученика и њиховим довођењем у везу са научним сазнањима, дечија знања се надограђују, проверавају и примењују. Преко интерактивних социјалних активности они упознају себе, испољавају своју индивидуалност, уважавајући различитости и права других, уче се како треба живети заједно. Усвајањем елементарних форми функционалне писмености, омогућује се стицање и

размена информација, комуницирање у различитим животним ситуацијама и стварају се могућности за даље учење. Примена научног подстиче даљи развој детета, доприноси стварању одговорног односа ученика према себи, другима и свету који га окружује и омогућује му успешну интеграцију у савремене токове живота. Општи циљ интегрисаног наставног предмета природа и друштво јесте упознавање себе, свог природног и друштвеног окружења и развијање способности за одговоран живот у њему.

НАЗИВ ПРЕДМЕТА: Природа и друштво					
Ред. бр. тем е	Тема (садржај програма)	Начин остваривања	Активност наставника	Активност ученика	Задаци
1.	<p>ПРИРОДА ↔ ЧОВЕК ↔ ДРУШТВО</p> <p><i>Мој завичај*</i></p> <p>Облици рељефа у окружењу: низије, котлине и планине (подножје, стране, обронци, врх планине).</p> <p>Облици појављивања воде у окружењу (река и њене притоке, бара, језеро...).</p> <p>Животне заједнице (састав земљишта, влажност, утицај светлости и топлоте, биљни и животињски свет, ланац исхране) и међусобни утицаји у животној заједници.</p>	<p>-групни рад, индивидуални, фронтални, рад у пару, кооперативно учење, вршњачко подучавање, решавање задатака код куће, посета музеју, настава у природи</p>	<p>-планира, осмишљава, објашњава, упућује, подстиче, коригује, сарађује, координира, посматра, даје упутства, израђује наставни материјал, усклађује рад са индивидуалним способностима ученика, мотивише, охрабрује ученике, даје повратне информације</p>	<p>- посматрање</p> <p>- описивање</p> <p>- сакупљање</p> <p>- истраживање</p> <p>- процењивање</p> <p>- експериментисање</p>	<p>- развијање основних научних појмова из природних и друштвених наука;</p> <p>- развијање основних појмова о ширем природном и друштвеном окружењу - завичају;</p> <p>- развијање радозналости,</p>

	<p>Копнене животне заједнице (<i>шуме и травнате области</i>).</p> <p>Култивисане животне заједнице: обрадиво земљиште (воћњаци, повртњаци, њиве...) и паркови.</p> <p>Карактеристични биљни и животињски свет копнених животних заједница.</p> <p>Значај и заштита рељефа (земљишта и копнених животних заједница).</p> <p>Водене животне заједнице (баре, језера, реке...).</p> <p>Карактеристични биљни и животињски свет водених животних заједница.</p> <p>Значај и заштита вода и водених животних заједница.</p> <p><i>Нежива природа</i></p> <p>Разлике и сличности воде и других течности (провидност, густина, вода и течност као растварачи).</p> <p>Понашање тела (материјала) у води и различитим течностима (плива - тоне, раствара се - не раствара се; зависност брзине растварања од:</p>				<p>интересовања и способности за активно упознавање окружења;</p> <ul style="list-style-type: none"> - развијање способности запажања основних својстава објеката, појава и процеса у окружењу и учовање њихове повезаности; - развијање основних елемената логичког мишљења; - стицање елементарне научне писмености, њена функционална применљивост и развој процеса учења; <p>-</p>
--	--	--	--	--	---

	<p>уситњености материјала, температуре и мешања).</p> <p>Промене при загревању и хлађењу течности (промена температуре, испаравање - брже, спорије, замрзавање...).</p> <p>Основне карактеристике течности (променљивост облика, простор који заузима - запремина, слободна површина, услови тока...).</p> <p>Ваздух притиска и покреће. Променљивост облика и запремине.</p> <p>Промене које настају при загревању и хлађењу ваздуха (промена температуре, запремине, струјање ваздуха...).</p> <p>Чврсто, течно, гасовито - разлике и сличности (облик, запремина, понашање при механичким и топлотним утицајима).</p> <p>Промене материјала и објеката: повратне (испаравање, кондензовање, еластичност) и неповратне (сагоревање, рђање).</p> <p><i>Веза живе и неживе природе</i></p>				<p>оспособљање за сналажење у простору и времену;</p> <p>-</p> <p>разумевање и уважавање сличности и разлика међу појединцима и групама;</p> <p>-</p> <p>коришћење различитих социјалних вештина, знања и умења у непосредном окружењу;</p> <p>- развијање одговорног односа према себи, окружењу и културном наслеђу</p>
--	--	--	--	--	---

	<p>Својства земљишта и њихов значај за живи свет.</p> <p>Својства воде и ваздуха која су значајна за живи свет и људску делатност (утицај воде и ваздуха на земљиште, биљни и животињски свет, снага воде и ветра...).</p> <p>Кружење воде у природи.</p> <p>Временске прилике и њихов значај за живот у окружењу.</p> <p>Различити звуци у природи као последица кретања.</p> <p>Повезаност животних заједница и улога човека у очувању природне равнотеже.</p>				
2.	<p>КРЕТАЊЕ У ПРОСТОРУ И ВРЕМЕНУ</p> <p>Различити облици кретања и њихове основне карактеристике (кретање по правој линији, кружно кретање, кретање тела на опрузи, клатна, таласање...; уочавање узрока настанка неких кретања и периодичног понављања).</p> <p>Кретање производи звук</p>	<p>-групни рад, индивидуални, фронтални, рад у пару, кооперативно учење, вршњачко подучавање, решавање задатака код куће, настава у природи</p>	<p>-планира, осмишљава, објашњава, упућује, подстиче, коригује, сарађује, координира, посматра, даје упутства, израђује наставни материјал, изводи оглед, усклађује рад са индивидуалним</p>	<p>- посматра - описује - процењује - експериментише - сналази се у простору и времену - истражује - ствара - игра се - бележи - групише</p>	<p>- сналазити се у времену и простору - уочити и именовати различите временске промене -решавати различите проблемске ситуације</p>

	<p>(треперење затегнуте жице, гумице, затегнуте коже...).</p> <p>Када и како тела падају, клизају се и котрљају наниже.</p> <p>Оријентација према Сунцу и одређивање главних страна света.</p> <p>Оријентација помоћу плана насеља.</p> <p>Оријентација на географској карти Републике Србије (уочавање облика рељефа, вода, насеља, саобраћајнице, границе... завичај на карти Србије).</p> <p>Временске одреднице (датум, година, деценија, век - ближа и даља прошлост).</p>		<p>способностима ученика,</p> <p>мотивише, охрабрује ученике,</p> <p>даје повратне информације</p>	<ul style="list-style-type: none"> - уочава - разликује 	
3.	<p>НАШЕ НАСЛЕЂЕ</p> <p>Како откривамо прошлост (сведоци ближе и даље прошлости).</p> <p>Трагови прошлости: материјални, писани, усмени и обичајни.</p> <p>Чувамо и негујемо остатке прошлости.</p> <p><i>Некад и сад</i></p> <p>Одређивање ближе и даље прошлости (живот у породици, школи, насељу,</p>	<p>-посета музеју, кроз групни рад, индивидуални, фронтални, рад у пару, кооперативно учење, вршњачко подучавање, решавање задатака код куће, настава у</p>	<p>-планира, осмишљава, објашњава, упућује, подстиче, коригује, сарађује, координира, посматра, даје упутства, израђује наставни материјал, усклађује рад са индивидуалним способностима ученика,</p>	<ul style="list-style-type: none"> - посматра - описује - процењује - сазнаје - сакупља - практикује - експериментише - истражује - ствара - игра се - бележи групише 	<ul style="list-style-type: none"> - упознавати и придржавати се правила у саобраћају - познавати и поштовати елементе културе живљења - бринути о здрављу водити рачуна о безбедности

	<p>завичају).</p> <p>Мој завичај и његова прошлост - културна и историјска (начин живота, производња и размена добара, занимања, одевање, исхрана, традиционалне светковине, игре, забаве...).</p> <p>Ликови из наших народних песама, приповедака и бајки - повезаност догађаја из прошлости са местом и временом догађања.</p> <p>Знаменити људи нашег краја (просветитељи, песници, писци, сликари, научници...).</p>	<p>природи, учествовање на тематским конкурсима</p>	<p>мотивише, охрабрује ученике, даје повратне информације</p>		
4.	<p>МАТЕРИЈАЛИ И ЊИХОВА УПОТРЕБА</p> <p>Специфичне промене материјала под топлотним и механичким утицајима (метал, пластелин, вода, пластика различите тврдоће, дрво, восак, алкохол, крзно...).</p> <p>Електрична проводљивост воде, водених раствора и ваздуха (провера помоћу струјног кола са батеријом и малом сијалицом).</p>	<p>-групни рад, индивидуални, фронтални, рад у пару, кооперативно учење, вршњачко подучавање, решавање задатака код куће, рад у лабораторији, настава у природи</p>	<p>-планира, осмишљава, објашњава, упућује, подстиче, коригује, сарађује, координира, посматра, даје упутства, израђује наставни материјал, усклађује рад са индивидуалним способностима ученика, мотивише, охрабрује</p>	<ul style="list-style-type: none"> - посматра - описује - процењује - експериментише - истражује - ствара - игра се - бележи - групише - уочава разликује 	<ul style="list-style-type: none"> - развијање одговорног односа према окружењу као и интересовања и спремности за његово очување - слободно исказивање својих запажања - схватање значаја повезаности живе и неживе природе

	<p>Ваздух - топлотни изолатор.</p> <p>Магнетна својства материјала (природни магнети, могућност намагнетисавања тела и особине које тада испољавају).</p> <p>Својства материјала одређују њихову употребу.</p>		<p>ученике, даје повратне информације</p>		
5.	<p>ЉУДСКА ДЕЛАТНОСТ</p> <p>Становништво нашег краја (сличности, разлике, суживот).</p> <p>Дечја права, правила група (познавање, уважавање и живљење у складу са њима).</p> <p>Производне и непроизводне делатности људи и њихова међузависност.</p> <p>Село и град, њихова повезаност, зависност и међуусловљеност.</p> <p>Саобраћајнице у окружењу (понашање на саобраћајницама: прелазак преко улице - пута, кретање дуж пута, истрчавање на коловоз, коришћење јавног превоза, вожња бициклом,</p>	<p>- групни рад, индивидуални, фронтални, рад у пару, кооперативно учење, вршњачко подучавање, решавање задатака код куће, рад у лабораторији, настава у природи</p>	<p>-планира, осмишљава, објашњава, упућује, подстиче, коригује, сарађује, координира, посматра, даје упутства, израђује наставни материјал, усклађује рад са индивидуалним способностима ученика, мотивише, охрабрује ученике, даје повратне информације</p>	<p>- посматра - описује - процењује - експериментише - истражује - ствара - игра се - бележи - групише - уочава -разликује</p>	<p>- развијање одговорног односа према окружењу као и интересовања и спремности за његово очување - слободно исказивање својих запажања - схватање значаја повезаности живе и неживе природе</p>

	игра поред саобраћајница; именовање и препознавање на географској карти). Међусобни утицаји човека и окружења (начин на који човек мења окружење), утицај на здравље и живот.				
Ред. бр. теме	НАСТАВНА ТЕМА	Бр. часова по теми	За обраду	Утврђивање	Остали типови часова
1.	ПРИРОДА ↔ ЧОВЕК ↔ ДРУШТВО	29	22	6	1
2.	КРЕТАЊЕ У ПРОСТОРУ И ВРЕМЕНУ	13	8	4	1
3.	НАШЕ НАСЛЕЂЕ	10	6	3	1
4.	МАТЕРИЈАЛИ И ЊИХОВА УПОТРЕБА	8	5	1	2
5.	ЉУДСКА ДЕЛАТНОСТ	12	8	3	1
		72	49	17	6
	Укупно				

СТАНДАРДИ ЗА ПРИРОДУ И ДРУШТВО

ОБЛАСТ	ОСНОВНИ НИВО	СРЕДЊИ НИВО	НАПРЕДНИ НИВО
1.ЖИВА И НЕЖИВА ПРИРОДА	<p>1ПД. 1.1.1. прави разлику између природе и производа људског рада</p> <p>1ПД. 1.1.2. зна ко и шта чини живу и неживу природу</p> <p>1ПД.1.1.3. зна заједничке карактеристике живих бића</p> <p>1ПД.1.1.4. уме да класификује жива бића према једном од следећих критеријума: изгледу, начину исхране, кретања и размножавања</p> <p>1ПД.1.1.5. препознаје и именује делове тела живих бића</p> <p>1ПД. 1.1.6. разликује станишта према условима</p>	<p>1ПД.2.1.1. разуме повезаност живе и неживе природе на очигледним примерима</p> <p>1ПД.2.1.2. зна основне разлике између биљака, животиња и људи</p> <p>1ПД.2.1.3. примењује вишеструке критеријуме класификације живих бића</p> <p>1ПД.2.1.4. зна улогу основних делова живих бића</p> <p>1ПД.2.1.5. разуме повезаност услова живота и живих бића у станишту</p> <p>1ПД.2.1.6. разуме међусобну зависност живих бића у животној заједници</p>	<p>1ПД.3.1.1. разуме повезаност живе и неживе природе на мање очигледним примерима</p> <p>1ПД.3.1.2. разуме функционалну повезаност различитих делова тела живих бића</p>
2.ЕКОЛОГИЈА	<p>1ПД. 1.2.1. препознаје и именује природне ресурсе</p> <p>1ПД.1.2.2. зна употребну вредност природних ресурса</p> <p>1ПД.1.2.3. разликује повољно и неповољно деловање човека по</p>	<p>1ПД.2.2.1. разликује обновљиве и необновљиве природне ресурсе</p> <p>1ПД.2.2.2. разуме еколошку оправданост употребе обновљивих ресурса и</p>	

	очување природе	рационалног коришћења необновљивих ресурса 1ПД.2.2.3. зна основне мере заштите живе и неживе природе као природних ресурса 1ПД.2.2.4. зна шта је добробит животиња и поступке којима се она штити	
3.МАТЕРИЈАЛИ	1ПД. 1.3.1. зна основна својства воде, ваздуха и земљишта 1ПД. 1.3.2. зна да су вода у природи, ваздух и земљиште састављени од више материјала 1ПД. 1.3.3. зна да различите животне намирнице садрже различите састојке 1ПД. 1.3.4. зна основна својства материјала: тврдоћа, еластичност, густина,растворљивост, провидност, намагнетисаност 1ПД.1.3.5. зна да својства материјала одређују њихову употребу и препознаје примере у свом окружењу 1ПД. 1.3.6. зна промене материјала које настају због промене температуре, услед механичког утицаја и деловања воде и ваздуха	1ПД.2.3.1. зна сложенија својства воде и ваздуха: агрегатно стање и кретање 1ПД.2.3.2. зна да су различита својства воде, ваздуха и земљишта последица њиховог различног састава 1ПД.2.3.3. разликује материјале који су добри проводници топлоте и електрицитета од оних који то нису 1ПД.2.3.4. зна да топлотна и електрична проводљивост материјала одређују њихову употребу и препознаје примере у свом окружењу 1ПД.2.3.5. разликује повратне и неповратне промене материјала 1ПД.2.3.6. разликује промене материјала при којима настају други материјали од	1ПД.3.3.1. разуме како загревање и хлађење воде и ваздуха утичу на појаве у природи 1ПД.3.3.2. примењује знање о променама материјала за објашњење појава у свом окружењу

		оних промена материјала при којима не настају други материјали	
4.КРЕТАЊЕ И ОРЈЕНТАЦИЈА У ПРОСТОРУ	<p>1ПД.1.4.1. уме да препозна кретање тела у различитим појавама</p> <p>1ПД.1.4.2. зна помоћу чега се људи оријентишу у простору: лева и десна страна, стране света, адреса, карактеристични објекти</p> <p>1ПД. 1.4.3. уме да одреди стране света помоћу Сунца</p> <p>1ПД.1.4.4. зна јединице за мерење времена: дан, недеља, месец, година, деценија и век</p> <p>1ПД. 1.4.5. уме да прочита тражене информације са часовника и календара</p>	<p>1ПД.2.4.1. зна да кретање тела зависи од силе која на њега делује, врсте подлоге и обликатела</p> <p>1ПД.2.4.2. зна да се светлост креће праволинијски</p> <p>1ПД.2.4.3. уме да пронађе тражене улице и објекте на плану насеља</p> <p>1ПД.2.4.4. уме да пронађе основне информације на географској карти Србије: највећа и најважнија насеља, облике рељефа и површинских вода</p> <p>1ПД.2.4.5. уме да пронађе и упише тражене информације на ленти времена</p>	<p>1ПД.3.4.1. уме да чита географску карту примењујући знања о странама света и значењу картографских знакова</p>
5.ДРУШТВО	<p>1ПД. 1.5.1. зна које друштвене групе постоје и ко су њихови чланови</p> <p>1ПД. 1.5.2. зна основна правила понашања у породици, школи и насељу</p> <p>1ПД. 1.5.3. зна које људске делатности постоје и њихову улогу</p> <p>1ПД.1.5.4. зна који су главни</p>	<p>1ПД.2.5.1. зна које су улоге различитих друштвених група и њихових чланова</p> <p>1ПД.2.5.2. зна која су права и обавезе чланова у различитим друштвеним групама</p> <p>1ПД.2.5.3. разуме повезаност и међузависност различитих људских делатности</p>	<p>1ПД.3.5.1. разуме заједничке карактеристике друштвених група и разлике међу њима</p> <p>1ПД.3.5.2. разуме да се права и обавезе чланова друштвених група међусобно допуњују</p>

	<p>извори опасности по здравље и живот људи и основне мере заштите</p> <p>1ПД.1.5.5. зна поступке за очување и унапређивање људског здравља</p>		
<p>6. ДРЖАВА СРБИЈА И ЊЕНА ПРОШЛОСТ</p>	<p>1ПД. 1.6.1. зна основне облике рељефа и површинских вода</p> <p>1ПД.1.6.2. зна основне типове насеља и њихове карактеристике</p> <p>1ПД.1.6.3. зна географски положај и основне одреднице државе Србије: територија,границе, главни град, симболи, становништво</p> <p>1ПД. 1.6.4. зна најважније догађаје, појаве и личности из прошлости</p> <p>1ПД.1.6.5. зна основне информације о начину живота људи у прошлости</p> <p>1ПД.1.6.6. зна шта су историјски извори и именује их</p>	<p>1ПД.2.6.1. препознаје и именује облике рељефа и површинских водау свом месту и у околини</p> <p>1ПД.2.6.2. зна основне одлике рељефа и вода у држави Србији</p> <p>1ПД.2.6.3. разуме повезаност природно-географских фактора - рељефа, вода, климе и делатности људи</p> <p>1ПД.2.6.4. зна редослед којим су се јављали важни историјски догађаји, појаве и личности</p> <p>1ПД.2.6.5. уочава сличности и разлике између начина живота некад и сад</p> <p>1ПД.2.6.6. препознаје основна културна и друштвена обележја различитих историјских периода</p> <p>1ПД.2.6.7. препознаје на основу карактеристичних историјских извора о ком</p>	<p>1ПД.3.6.1. зна шта је претходило, а шта је уследило након важних историјских догађаја и појава</p>

		историјском периоду или личности је реч	
--	--	---	--

МУЗИЧКА КУЛТУРА

ФОНД ЧАСОВА : 36 ЧАСОВА ГОДИШЊЕ / 1 ЧАС НЕДЕЉНО

Циљ

- развијање интересовања музичке осетљивости и креативности;
- оспособњавање за разумевање могућности музичког изражавања;
- развијање осетљивости за музичке вредности упознавањем уметничке традиције и културе свог и других народа.

Оперативни задаци

Ученици треба да:

- певају песме по слуху;
- слушају вредна дела уметничке и народне музике;
- изводе дечје, народне и уметничке игре;
- свирају на дечјим музичким инструментима;
- усвајају основе музичке писмености

НАЗИВ ПРЕДМЕТА: Музичка култура

Редни број теме	ТЕМА (Садржај програма)	Начин остваривања	Активност наставника	Активност ученика	Задаци
1.	Извођење музике а) Певање	-индивидуални, фронтални, групни	-планира, осмишљава, објашњава,	-уочава -слуша	- развити интересовања,

	<p>- Певање песама (учење по слуху и учење песме са нотног текста) различитог садржаја и расположења, традиционалне и уметничке музике које су примерене гласовним могућностима и узрасту ученика. Пожељно је повезивање садржаја песама са садржајима осталих наставних предмета уколико је могуће (ученици и школа, годишња доба, празници и обичаји, завичај и домовина, природа и околина, животиње...).</p> <p>- Певање и извођење музичких игара (игре уз покрет, дидактичке игре).</p> <p>- Певање модела и наменских песама као звучна припрема за поставку музичке писмености.</p> <p>б) Свирање</p> <p>- Свирање пратње за бројалице, песме, игре на ритмичким дечјим</p>	<p>рад, рад у пару, кооперативно учење, вршњачко подучавање, настава у природи; певање, свирање, слушање музике, активности у музичком стваралаштву.</p>	<p>упућује, подстиче, коригује, сарађује, координира, демонстрира, посматра, даје упутства, израђује наставни материјал, усклађује рад са индивидуалним способностима ученика, мотивише, охрабрује ученике, даје повратне информације</p>	<p>-пева -изражава се -комуницира -истражује -свира</p>	<p>музичке осетљивости и креативности -разумети могућност музичког изражавања -певати једноставне песме -разликовати звуке које ствара глас и музички инструменти -креирати једноставне пратње -измишљати покрете уз музику</p>
--	---	--	---	---	---

	<p>инструментима. - Свирање једноставнијих песама на мелодијским инструментима Орфовог инструментарија. - На основу искуства у извођењу музике, препознати и свирати делове песама.</p>				
2.	<p>Слушање музике - Слушање вокално-инструменталних композиција за децу и кратких инструменталних композиција различитог садржаја, облика и расположења, као и музичких прича. - Слушање народних песама и игара. У слушаним примерима препознати различите тонске боје (гласове и инструменте), различита темпа, динамичке разлике, различита расположења на основу изражајних елемената, као и композицију коју су</p>	<p>-индивидуални, фронтални, групни рад, рад у пару, кооперативно учење, вршњачко подучавање, настава у природи, певање, свирање, слушање музике, активности у музичком стваралаштву</p>	<p>-планира, осмишљава, објашњава, упућује, подстиче, коригује, сарађује, координира, демонстрира, посматра, даје упутства, израђује наставни материјал, усклађује рад са индивидуалним способностима ученика, мотивише, охрабрује ученике, даје повратне информације;</p>	<p>-слуша -изражава -уочава -истражује -закључује</p>	<p>-разликовати звукове музичких инструмената -уознавати традиционалну и уметничку музику свога и других народа -препознати неке мелодије</p>

	<p>слушали, а на основу карактеристичног одломка.</p> <p>Оспособљавати ученике да наведу примере присуства музике у свакодневном животу.</p>				
3.	<p>Стварање музике</p> <p>- Ритмичким и звучним ефектима креирати једноставне пратње за бројалице, песме, приче, стихове, музичке игре, користећи притом различите изворе звука (глас, тело, Орфов инструментаријум).</p> <p>- Креирање покрета уз музику коју певају или слушају ученици.</p> <p>- Смишљање музичких питања и одговора, ритмичка допуњаљка, мелодијска допуњаљка са потписаним текстом, мелодијска допуњаљка.</p>	<p>-певање, свирање, слушање музике, активности у музичком стваралаштву, индивидуални, фронтални, групни рад, рад у пару, кооперативно учење, вршњачко подучавање, настава у природи</p>	<p>-планира, осмишљава, објашњава, упућује, подстиче, коригује, сарађује, координира, демонстрира, посматра, даје упутства, израђује наставни материјал, усклађује рад са индивидуалним способностима ученика, мотивише, охрабрује ученике, даје повратне информације</p>	<p>-слуша -изражава -истражује - ствара</p>	<p>-развијати креативност користећи глас и тело -изразити искуство и доживљаје -импровизовати ритмички дијалог на различитим изворима музике</p>

Редни број теме	НАСТАВНА ТЕМА	Број часова по теми	За обраду	Утврђивање	Остали типови часова
1.	Извођење музике (певање и свирање)	20	12	0	8
2.	Слушање музике	10	6	0	4
3.	Стварање музике	6	4	0	2
		36	22	0	14
Укупно: 36					

ЛИКОВНА КУЛТУРА

ФОНД ЧАСОВА : 72 ЧАСА ГОДИШЊЕ / 2 ЧАСА НЕДЕЉНО

Циљ наставног предмета ликовне културе јесте да се подстиче и развија учениково стваралачко мишљење и деловање у складу са демократским опредељењем друштва и карактером овог наставног предмета.

Оперативни задаци:

- ликовно изражавање ученика у функцији развијања мишљења и визуелног ликовног естетског сензибилитета за медијуме, уз коришћење разних материјала за компоновање, покрет у композицији, орнаментику, простор, одабирање случајно добијених ликовних односа по личном избору, плакат и ликовне поруке као могућност споразумевања;
- увођење ученика у различите могућности комуникација;
- стварање услова за развијање свести о потреби чувања човекове природне и културне околине, те активног учествовања у квалитетном естетском и просторном уређењу животне околине.

НАЗИВ ПРЕДМЕТА: Ликовна култура

Редни број теме	ТЕМА (Садржај програма)	Начин остваривања	Активност наставника	Активност ученика	Задаци
1.	<p align="center">КОРИШЋЕЊЕ РАЗНИХ МАТЕРИЈАЛА ЗА КОМПОНОВАЊЕ (медијуми и проширени медијуми) Дорада и преобликовање започетих облика. Појмови: медијуми - проширени медијуми.</p>	<p>индивидуални, фронтални, рад у пару, кооперативно учење, вршњачко подучавање, настава у природи, учествовање на тематским конкурсима</p>	<p>Планира, осмишљава, објашњава, упућује, подстиче, демонстрира, коригује, сарађује, координира, посматра, бележи, презентује, израђује наставни материјал, усклађује рад са индивидуалним способностима ученика, мотивише, охрабрује ученике, даје повратне информације</p>	<ul style="list-style-type: none"> - посматра - опипава - објашњава - црта - слика - изражава - ствара 	<p>- да развија памћење, повезивање опажених информација, што чини основу за увођење у визуелно мишљење</p>
2.	<p align="center">КОМПОЗИЦИЈА И ПОКРЕТ У КОМПОЗИЦИЈИ Композиција линија, композиција боја, композиција облика, композиција светлина и сенки, композиција разних материјала у складу са проширеним</p>	<p>- групни рад, индивидуални, фронтални, рад у пару, кооперативно учење, вршњачко подучавање, настава у природи, учествовање на тематским</p>	<p>-планира, осмишљава, објашњава, упућује, подстиче, демонстрира, коригује, сарађује, координира, посматра, бележи, презентује, израђује наставни материјал, усклађује рад са индивидуалним способностима</p>	<ul style="list-style-type: none"> - посматра - дискутује - комуницира - закључује - црта - слика - мисли - креира 	<p>- настава ликовне културе има задатак да развија способност ученика за опажање облика, величина, светлина, боја, положаја облика у природи</p>

	<p>медијумима. Појмови: композиција.</p>	<p>конкурсима</p>	<p>ученика, мотивише, охрабрује ученике, даје повратне информације</p>		
3.	<p>ОРНАМЕНТИКА Линеарна орнаментика, површинска орнаментика, тродимензионална орнаментика. Појмови: орнамент.</p>	<p>- групни рад, индивидуални, фронтални, рад у пару, кооперативно учење, вршњачко подучавање, решавање задатака код куће, посета биоскопу, настава у природи, учествовање на тематским конкурсима</p>	<p>-планира, осмишљава, објашњава, упућује, подстиче, демонстрира, коригује, сарађује, координира, посматра, бележи, презентује, израђује наставни материјал, усклађује рад са индивидуалним способностима ученика, мотивише, охрабрује ученике, даје повратне информације</p>	<p>- слуша - разговара - црта - обликује - мисли</p>	<p>- стварати услове да ученици на сваком часу у процесу реализације садржаја користе технике и средства ликовно- визуелног изражавања</p>
4.	<p>ПРОСТОР (ПОВЕЗИВАЊЕ РАЗНИХ ОБЛИКА У ЦЕЛИНУ) Аутоматски начин цртања, субјективно осећање простора, илузија простора, линије, површине, облици и боје</p>	<p>-групни рад, индивидуални, фронтални, рад у пару, кооперативно учење, вршњачко подучавање, посета биоскопу,</p>	<p>-планира, осмишљава, објашњава, упућује, подстиче, демонстрира, коригује, сарађује, координира, посматра, бележи, презентује, израђује наставни материјал, усклађује рад са</p>	<p>- посматра - истражује - закључује - црта и слика</p>	<p>- да осетљивост за ликовне и визуелне вредности коју стичу у настави, ученици примењују у</p>

	у простору, шаљиви простор... Појмови: простор, илузија простора...	настава у природи, учествовање на тематским конкурсима	индивидуалним способностима ученика, мотивише, охрабрује ученике, даје повратне информације		раду и животу
5.	ОДАБИРАЊЕ СЛУЧАЈНО ДОБИЈЕНИХ ЛИКОВНИХ ОДНОСА ПО ЛИЧНОМ ИЗБОРУ УЧЕНИКА Слика случај (извођење емотивно-афективних садржаја према узрасту ученика). Појмови: машта.	-групни рад, индивидуални, фронтални, рад у пару, кооперативно учење, вршњачко подучавање, посета музеју, настава у природи, учествовање на тематским конкурсима	-планира, осмишљава, објашњава, упућује, подстиче, демонстрира, коригује, сарађује, координира, посматра, бележи, презентује, израђује наставни материјал, усклађује рад са индивидуалним способностима ученика, мотивише, охрабрује ученике, даје повратне информације	- посматра - додирује - закључује - црта - слика - обликује	- развијати ученикове потенцијале у области ликовности и визуелности, тему помагати у самосталном изражавању коришћењем примерених техника и средстава
6.	ПЛАКАТ, БИЛБОРД, РЕКЛАМА Визуелне информације, поруке, препоруке... Појмови: визуелна порука.	-групни рад, индивидуални, фронтални, рад у пару, кооперативно учење, вршњачко подучавање, учествовање на тематским	-планира, осмишљава, објашњава, упућује, подстиче, демонстрира, коригује, сарађује, координира, посматра, бележи, презентује, израђује наставни материјал, усклађује рад са индивидуалним	- слуша - уочава - црта - лепи - обликује	- развијати ученикове потенцијале у области ликовности и визуелности, тему помагати у самосталном изражавању коришћењем примерених техника и средстава

		конкурсима	способностима ученика, мотивише, охрабрује ученике, даје повратне информације		
7.	<p>ЛИКОВНЕ ПОРУКЕ КАО МОГУЋНОСТ СПОРАЗУМЕВАЊА</p> <p>Препознавање карактеристика инсеката, животиња, професија код људи...</p> <p>Појмови: визуелно споразумевање.</p>	-групни рад, индивидуални, фронтални, рад у пару, кооперативно учење, вршњачко подучавање, решавање задатака код куће, настава у природи, учествовање на тематским конкурсима	-планира, осмишљава, објашњава, упућује, подстиче, демонстрира, коригује, сарађује, координира, посматра, бележи, презентује, израђује наставни материјал, усклађује рад са индивидуалним способностима ученика, мотивише, охрабрује ученике, даје повратне информације,	<ul style="list-style-type: none"> - слуша - опажа -слаже - прави 	<ul style="list-style-type: none"> - настава ликовне културе има задатак да развија способност ученика за опажање облика, величина, светлина, боја, положаја облика у природи
8.	<p>ЛИКОВНА ДЕЛА И СПОМЕНИЦИ КУЛТУРЕ; ДЕЛА САВРЕМЕНИХ МЕДИЈУМА</p> <p>Избор дела и споменика културе у складу са захтевима целина програма и узрасним могућностима ученика.</p>	- групни рад, индивидуални, фронтални, рад у пару, кооперативно учење, вршњачко подучавање, решавање задатака код куће, рад у радионици, настава у природи, учествовање на	-планира, осмишљава, објашњава, упућује, подстиче, демонстрира, коригује, сарађује, координира, посматра, бележи, презентује, израђује наставни материјал, усклађује рад са индивидуалним способностима ученика, мотивише, охрабрује	<ul style="list-style-type: none"> - опажа - слуша - закључује - асоцира 	<ul style="list-style-type: none"> - да ствара интересовање и потребу за посећивање изложби, галерија, музеја и чување културних добара

		тематским конкурсима	ученике, даје повратне информације		
--	--	----------------------	------------------------------------	--	--

Редни број теме	НАСТАВНА ТЕМА	Број часова по теми	За обраду	Утврђивање	Остали типови часова
1.	КОРИШЋЕЊЕ РАЗНИХ МАТЕРИЈАЛА ЗА КОМПОНОВАЊЕ	8	6	2	0
2.	КОМПОЗИЦИЈА И ПОКРЕТ У КОМПОЗИЦИЈИ	8	4	4	0
3.	ОРНАМЕНТИКА	6	4	0	2
4.	ПРОСТОР (ПОВЕЗИВАЊЕ РАЗНИХ ОБЛИКА У ЦЕЛИНУ)	16	10	4	2
5.	ОДАБИРАЊЕ СЛУЧАЈНО ДОБИЈЕНИХ ЛИКОВНИХ ОДНОСА ПО ЛИЧНОМ ИЗБОРУ УЧЕНИКА	12	8	2	2
6.	ПЛАКАТ, БИЛБОРД, РЕКЛАМА	10	5	5	0
7.	ЛИКОВНЕ ПОРУКЕ КАО МОГУЋНОСТ СПОРАЗУМЕВАЊА	6	4	2	0
8.	ЛИКОВНА ДЕЛА И СПОМЕНИЦИ КУЛТУРЕ; ДЕЛА САВРЕМЕНИХ МЕДИЈУМА	6	4	0	2
		72	45	19	8
		Укупно:		72	

ФИЗИЧКО ВАСПИТАЊЕ

ФОНД ЧАСОВА : 108 ЧАСОВА ГОДИШЊЕ / 3 ЧАСА НЕДЕЉНО

Циљ наставе физичког васпитања је да разноврсним и систематским моторичким активностима, у повезаности са осталим васпитно-образовним подручјима, допринесе интегралном развоју личности ученика, развоју моторичких способности, стицању, усавршавању и примени моторичких умења, навика и неопходних теоријских знања у свакодневним и специфичним условима живота и рада.

Оперативни задаци:

- задовољавање основних дечјих потреба за кретањем и игром
- развијање координације, гипкости, равнотеже и експлозивне снаге
- стицање моторичких учења у свим природним облицима кретања у различитим условима: елементарним играма, ритмици, плесним вежбама и вежбама на тлу, упознавање са кретним могућностима и ограничењима сопственог тела
- стварање претпоставки за правилно држање тела и јачање здравља и развијање хигијенских навика
- формирање и овладавање елементарним облицима кретања
- стварање услова за социјално прилагођавање ученика за колективан живот и рад

НАЗИВ ПРЕДМЕТА: Физичко васпитање

Редни број теме	ТЕМА (Садржај програма)	Начин остваривања	Активност наставника	Активност ученика	Задаци
1.	<p>АТЛЕТИКА - техника трчања, поновити вежбе из претходних разреда; из упора мешовитог са рукама на зиду, рибстолу или некој справи, тело косо опружено: наизменично подизање пете (врхови прстију опиру се о тло) и спуштања на цело стопало, са опружањем колена; подизање предножно погрчене једне ноге (замашне), опружање колена стајне ноге (одразне); исто, али неколико пута поновити истом ногом, подизање пете и другом опружање колена и обрнуто; исте вежбе поновити у месту и лаганом кретању, са палицама испод погрчених лактова и иза леђа. Деоницу од 40 метара поделити на четири дела, полазак из усправног положаја са малим нагибом у правцу трчања: првих 10 метара лагано претрчати са подизањем предножно погрчене (замашне) ноге и опружање колена</p>	<p>групни рад, индивидуални, рад у пару, кооперативно учење, вршњачко подучавање; Програм се остварује на часовима редовне наставе, али и кроз ванчасовне активности(излети, кросеви, шетње, настава у природи, такмичења исл.) -Оперативни задаци се остварују кроз следеће етапе: одређивање радних задатака, утврђивања стања, средстава, метода за остваривање</p>	<p>планира, осмишљава, објашњава, упућује, подстиче, демонстрира, коригује, сарађује, координира, посматра, бележи, презентује, даје упутства, организује групни рад, израђује наставни материјал, усклађује рад са индивидуалним способностима ученика, мотивише, охрабрује ученике, даје повратне информације, користи различите методе -решавање проблем ситуација (које доводе до когнитивног конфликта, погодују развоју мисаоних</p>	<p>-ходају и трче на различите начине -раде вежбе обликовања -играју се дечјих игара -ходају и трче користећи препреке -брзо трче из различитих положаја -скаче у месту на различите начине и у различитим положајима -скаче у кретању на различите начине -скаче удаљ -скаче увис -прескаче дугу</p>	<p>-задовољавати основне дечје потребе за кретања и игру -подстицати раст, развој и правилно држање тела -вешто изводити једноставне форме кретања и примењивати у играма -формирање и овладавање елементарни м облицима кретања - "моторичко описмењавање"; стицање моторичких</p>

	<p>одразне; других 10 метара претрчати преко поређаних препрека и постављањем стопала на линију; трећих 10 метара брзо трчање, последњих 10 метара лагано трчање и иза циљне линије меко заустављање. Брзо трчање на 40 метара са поласком из високог положаја и чучња</p> <p>- скокови, поновити вежбе скакања и прескакања (у дубину, преко препрека, кратке и дуге вијаче) и комбиновати са вежбама трчања.</p> <p>-скок увис, прекорачном техником.</p> <p>-скок у даљ, згрчном техником.</p> <p>- бацања,- бацања лопте у циљ поновити из претходног разреда; бацање левом и десном руком.</p>	<p>радних задатака, праћење и вредновање резултата рада - Акцент се ставља на развој моторичких способности</p> <p>- поштовање индивидуалних разлика</p>	<p>способности), -интерактивне методе(од рада у пару до тимског рада).</p>	<p>вијачу на различите начине -скакање и прескакање увежбава кроз игру "ластиша" - бацања лопте у циљ</p>	<p>способности; -развој и усавршавање моторичких способности</p>
2.	<p>ВЕЖБЕ НА СПРАВАМА И ТЛУ</p> <p>- вежбе на тлу, поновите елементе из претходна два разреда; поваљка на леђима са обухватањем колена на равној и косој површини. За напредније: колут назад на косој површини; колут назад из чучња или седа (са и без претклона) до упора; став на лопатицама - свећа; мала вага; припрема за став о шакама: пењући корак уз зид или рипстол (леђима окренут); из упора стојећег замах</p>	<p>индивидуални, групни рад, рад у пару, кооперативно учење, вршњачко подучавање, настава у природи; Програм се остварује на часовима редовне наставе, али и кроз ванчасовне активности (излети,кросеви,шетњ</p>	<p>планира, осмишљава, објашњава, упућује, подстиче, демонстрира, коригује, сарађује, координира, посматра, бележи,презентује, даје упутства, организује групни рад, израђује наставни материјал, усклађује рад са индивидуалним</p>	<p>одскачу, наскачу и прескачу шведску клупу -пењу се на различите начине и уз раличите предмете и справе -клечи -чучи -четвороножно се креће</p>	<p>развити и усавршити моторичке способности -развијати координацију, гипкост и експлозивну снагу -научити да се избегне ситуација у којој</p>

	<p>једном до високог занужења и одраз друге и са променом ногу. Предвежбе за прамет странце. Обавезну вежбу на тлу из претходног разреда допунити колутом назад и ставом на лопатицама диференцирано према способностима ученика. За ученике дечје поскоке заменити са: три трчећа корака, суножни доскок и скок увис.</p> <p>-прескок, припрема за прескок козлића: поновити жабље скокове и вежбе скокова у дубину (са справа, из предњиха на круговима, вратилу или двовисинском разбоју); суножни скокови из суручног хвата на рипстолу у висини груди; суножни одскок и доскок на повишену површину; суножни узастопни поскоци на даску држећи се за руке помагача; са неколико корака залета, једноножни одскок испред даске, доскок суножно на даску, суножни доскок на струњачу; из упора на козлићу, неколико узастопних одскока подићи кукове уз помоћ два помагача; из чучња, на почетку шведског сандука, висине два оквира: опружањем зглобова ногу, жабљи скок, доскок на крај сандука и суножним одскоком и опружањем</p>	<p>е, настава у природи, такмичења (исл.)</p> <p>- Оперативни задаци се остварују кроз следеће етапе:</p> <p>одређивање радних задатака, утврђивања стања, средстава, метода за остваривање радних задатака, праћење и вредновање резултата рада - Акцент се ставља на развој моторичких способности</p> <p>- поштовање индивидуалних разлика</p>	<p>способностима ученика, мотивише, охрабрује ученике, даје повратне информације, користи различите методе :</p> <p>- решавање проблем ситуација (које доводе до когнитивног конфликта, погодују развоју мисаоних способности),</p> <p>- интерактивне методе (од рада у пару до тимског рада).</p>	<p>- изводи "свећу"</p> <p>- изводи колут напред, колут назад ради вежбе обликовања</p> <p>- игра се кроз мале полигоне са вежбама на тлу, изводи вежбе на вратилу, разбоју и круговима</p>	<p>се може повредити</p> <p>- социјално се прилагођавати на колективан живот и рад оспособљав ање ученика да стечена умења, знања и навике користе у свакодневним условима живота и рада</p>
--	---	---	--	---	--

	<p>тела суножни доскок на струњачу.</p> <p>- вратило, узмак корацима уз косу површину до упора стражњег, премах одножно до упора јашућег, спуст уназад до виса завесом о потколено, провлаком до виса узнетог и кроз вис стражњи саскок.</p> <p>- клупа и ниска греда, (за ученице): поновити вежбу из претходног разреда и додати наскок: лицем према клупи, греди - бочно, залет и одразом једне ноге наскок у став на другој ноzi, слободном заножити, одручити; саскок пруженим телом.</p> <p>паралелни разбој до висине груди(за ученике): наскок у упор помицање напред разноручно, суручно, саскок; наскок, њих у потпору, саскок у зањиху; на почетку разбоја, наскок у упор, њих у упору, саскок у зањиху (за напредније ученике).</p> <p>-дохватни кругови, (ученици): суножним одразом вис узнето, спуст напред до суножног става.</p> <p>-обавезни састави на тлу и справама.</p>				
3.	<p>РИТМИЧКА ГИМНАСТИКА И НАРОДНИ ПЛЕСОВИ</p> <p>- еластично меко ходање и</p>	<p>групни рад, индивидуални, рад у пару,</p>	<p>планира, осмишљава, објашњава, упућује, подстиче, демонстрира,</p>	<p>- ритмички ходају и трче са променом</p>	<p>- развијати смисао за ритмичко и</p>

	<p>трчање, - естетско обликовање тела: вежбе за обликовање трупа (претклон, заклон, отклон); - окрети , (истоимени на обе ноге, за 90° и 180°) са покретима руку; - вијача: галоп и повезати са елементима из претходног разреда. - плесови, Савила се бела лоза винова. Једно коло према избору. -лопта, бацања и котрљања. Повезати у ритмички састав са лоптом до 16 3/4 тактова. - скокови маказице и мачји скок;</p>	<p>кооперативно учење, вршњачко подучавање, Програм се остварује на часовима редовне наставе, али и кроз ванчасовне активности (излети,кросеви,шетње,настава у природи,такмичења исл.) Оперативни задаци се остварују кроз следеће етапе: одређивање радних задатака, утврђивања стања, средстава, метода за остваривање радних задатака, праћење и вредновање резултата рада - Акценат се ставља на развој моторичких способности - поштовање индивидуалних разлика</p>	<p>коригује, сарађује, координира, посматра, бележи,презентује, даје упутства, организује групни рад, израђује наставни материјал, усклађује рад са индивидуалним способностима ученика, мотивише, охрабрује ученике, даје повратне информације, користи различите методе -решавање проблем ситуација (које доводе до когнитивног конфликта, погодују развоју мисаоних способности), -интерактивне методе(од рада у пару до тимског рада).</p>	<p>ритма, темпа и динамике уз плесак и одговарајућу музику - прескачу вијачу - увежбавају плес и коло</p>	<p>естетско кретно изражавање (појединачно и колективно) - богатити кретни фонд плесовима и играма - неговати народну традицију и културу</p>
--	---	---	---	---	---

<p>4.</p>	<p>ОСНОВИ ТИМСКИХ ИГАРА Основни ставови у месту и кретању - напред, назад, лево десно, цик-цак, са положајем руку карактеристичним за поједине спортске игре; окретање око једне ноге (пивотирање) рукомет, држање лопте (мање гумене, или пластичне), уз радни положај тела, са две руке и замахом на горе, у висини рамена одвајање лопте на једној шаци - наизменично са обе стране; додавање и хватање у пару једном руком у месту; у тројкама, два ученика, један иза другог, са једне стране и један са лоптом на супротној страни 3-4 метара удаљености: вежбач без лопте се креће са неколико корака у сусрет вежбачу са лоптом, заузима основни став, прима лопту и враћа вежбачу са супротне стране, после чега се креће уназад до полазног положаја, иза саиграча, који понавља исту вежбу; у тројкама са две лопте: два ученика, сваки са лоптом бочно, један наспрам другог, са 3-4 метара одстојања, а трећи је на супротној страни без лопте, на краћем одстојању, креће се у основном ставу улево или удесно, и увек када се налази насупрот вежбача са лоптом,</p>	<p>групни рад, индивидуални, рад у пару, кооперативно учење, вршњачко подучавање, Програм се остварује на часовима редовне наставе, али и кроз ванчасовне активности (излети, настава у природи, такмичења исл.) Оперативни задаци се остварују кроз следеће етапе: одређивање радних задатака, утврђивања стања, средстава, метода за остваривање радних задатака, праћење и вредновање резултата рада - Акцент се ставља на развој моторичких способности - поштовање индивидуалних разлика</p>	<p>планира, осмишљава, објашњава, упућује, подстиче, демонстрира, коригује, сарађује, координира, посматра, бележи, презентује, даје упутства, организује групни рад, израђује наставни материјал, усклађује рад са индивидуалним способностима ученика, мотивише, охрабрује ученике, даје повратне информације, користи различите методе - решавање проблем ситуација (које доводе до когнитивног конфликта, погодују развоју мисаоних способности), - интерактивне методе (од рада у пару до тимског рада)</p>	<p>-повезују претходно стечена знања са новим, -развијају способност и вештине да опажају -буду активни -сарађују -овладавају техникама држања лопте уз радни положај тела, додавања и хватања, шутирања из места; вођења лопте у месту и кретању; игре са коришћењем научених елемената</p>	<p>-развијати спретност, снагу мишића ногу и издржљивост -развијати смисао за поштenu борбу у игри (фер-плеј) -стварање услова за социјално прилагођавање ученика на колективан живот и рад</p>
-----------	---	--	--	--	---

<p>зауставља се у основни став, прима и враћа лопту, након чега настави кретање бочно наспрам другог играча са лоптом и понавља вежбу; шутирање из места; вођење лопте у месту и кретању; игра са коришћењем научених елемената 3:3.</p> <p>- кошарка, подизање лопте са пода, са две руке, горњим хватањем и заузимање радног положаја тела; исто, после неколико трчећих корака према лопти; прехватање лопте из руке у руку, после кружења лопте око кукова; бацити лопту увис и после одбијања од тла, ухватити лопту са две руке и заузети основни став (паралелни, дијагонални); у пару, потискивати лопту са две руке, у висини груди, наизменичним опружањем и савијањем руку; додавање и хватање са две руке, са краћег одстојања, у месту и после кретања према лопти и заустављања у основни став; додавање у тројкама, лицем према кошу, с лева на десно и обрнуто, преко средњег вежбача; пивотирање са лоптом; вођење лопте у месту и кретању са заустављањем и пивотирањем; шутирање из места, са и без</p>				
---	--	--	--	--

	<p>коришћења табле, после вођења лопте у кретању и заустављања. Игра 3:3 уз коришћење научених елемената</p> <p>одбојка - основни став у месту, са положајем руку за одбијање, изнад главе и подлактицама; у кретању (напред, назад, бочно) и са заустављањем; у месту: ученик подбаци себи лопту (пластичну) изнад главе, заузме основни став и прими лопту у "гнезду", без одбијања; иста вежба, али после 2-3 корака; иста вежба са одбијањем изнад главе; у пару: основни став, ученик себи подбаци лопту и одбија напред партнеру, овај ухвати лопту и изведе исту вежбу; иста вежба, са одбијањем подлактицама; исте вежбе изводити преко ластиша; један ученик подбаци лопту високо увис, и после одбијања лопте од тла, други ученик је одбије изнад главе (подвлачењем испод лопте); доњи чеони сервис; игра 1:1 и 2:2, почети подбацивањем или сервирањем, са различитим задацима у игри.</p>				
--	--	--	--	--	--

<p>5.</p>	<p>ЗДРАВСТВЕНО ВАСПИТАЊЕ</p> <ul style="list-style-type: none"> - физичка форма, - лична хигијена и хигијена здравља, - правилна исхрана, -правилан ритам рада и одмора, - прва помоћ. 	<p>групни рад, индивидуални, рад у пару, кооперативно учење, вршњачко подучавање, Програм се остварује на часовима редовне наставе, али и кроз ванчасовне активности (излети,кросеви,шетње, настава у природи,такмичења исл.)</p> <p>Оперативни задаци се остварују кроз следеће етапе: одређивање радних задатака, утврђивања стања, средстава, метода за остваривање радних задатака, праћење и вредновање резултата рада - Акценат се ставља на развој моторичких способности - поштовање индивидуалних разлика</p>	<p>планира, осмишљава, објашњава, упућује, подстиче, демонстрира, коригује, сарађује, координира, посматра, бележи, презентује, даје упутства, организује групни рад, израђује наставни материјал, усклађује рад са индивидуалним способностима ученика, мотивише, охрабрује ученике, даје повратне информације, користи различите методе -решавање проблем ситуација (које доводе до когнитивног конфликта, погодују развоју мисаоних способности), -интерактивне методе(од рада у пару до тимског рада).</p>	<p>повезују претходно стечена знања са новим, -развијају способност и вештине да опажају и примењују -буду активни -сарађују</p>	<p>-развијати дечју мускулатуру -неговати упорност, издржљивост, општу спретност и сналажљивост - стицање и развијање свести о потреби здравља, чувања здравља и заштити природе и човекове средине. -стварање претпоставки за правилно држање тела, јачање здравља и развијање хигијенских навика</p>
-----------	--	--	---	--	--

<p>6.</p>	<p>АКТИВНОСТИ У ПРИРОДИ јесењи и пролећни крос, такмичења</p>	<p>групни рад, индивидуални, рад у пару, кооперативно учење, вршњачко подучавање. Програм се остварује на часовима редовне наставе, али и кроз ванчасовне активности (излети, кросеви, шетње, настава у природи, такмичења исл.) Оперативни задаци се остварују кроз следеће етапе: одређивање радних задатака, утврђивања стања, средстава, метода за остваривање радних задатака, праћење и вредновање резултата рада - Акцент се ставља на развој моторичких способности - поштовање индивидуалних разлика</p>	<p>планира, осмишљава, објашњава, упућује, подстиче, демонстрира, коригује, сарађује, координира, посматра, бележи, презентује, даје упутства, организује групни рад, израђује наставни материјал, усклађује рад са индивидуалним способностима ученика, мотивише, охрабрује ученике, даје повратне информације, користи различите методе : -решавање проблем ситуација (које доводе до когнитивног конфликта, погодују развоју мисаоних способности), -интерактивне методе(од рада у пару до тимског рада)</p>	<p>-игра се кроз мале полигоне са вежбама на тлу -сарађују -примењује научено</p>	<p>оспособљавањ е ученика да стечена умења, знања и навике користе у свакодневним условима живота и рада; -развијати смисао за поштenu борбу у игри (фер-плеј) -практична примена наученог</p>
------------------	--	---	--	---	--

Редни број теме	НАСТАВНА ТЕМА	Број часова по теми	Обрада	Увежбавање	Остали типови часова
1.	<i>АТЛЕТИКА</i>	48	20	/	28
2.	<i>ВЕЖБЕ НА СПРАВАМА И ТЛУ</i>	16	8	/	8
3.	<i>РИТМИЧКА ГИМНАСТИКА И НАРОДНИ ПЛЕСОВИ</i>	20	10	/	10
4.	<i>ОСНОВИ ТИМСКИХ ИГАРА</i>	12	4	/	8
5.	<i>ЗДРАВСТВЕНО ВАСПИТАЊЕ</i>	5	2	/	3
6.	<i>АКТИВНОСТИ У ПРИРОРДИ</i>	7	/	/	7
		108	44	/	64
		Укупно:		108	

ЗДРАВСТВЕНО ВАСПИТАЊЕ

ФОНД ЧАСОВА : 36 ЧАСОВА ГОДИШЊЕ / 1 ЧАС НЕДЕЉНО

Циљ наставе здравственог васпитања јесте да ученици овладају основним знањима, вештинама, ставовима и вредностима из области здравственог васпитања, кроз учење засновано на искуству.

Задаци у овој области су стицање знања и формирање понашања у вези са здрављем и здравим начином живота и развојем хуманизације међу људима; развијање мотивације ученика у односу на здраве стилове живота; стицање нових сазнања о рађању, репродукцији и полним разликама; мотивисање ученика за акционо деловање у правцу развоја понашања које чува здравље; пораст нивоа свести о ризичном понашању као „узрочнику“ низа здравствених проблема

Р.БР. ТЕМЕ	ТЕМА	ЦИЉ	БРОЈ ЧАСОВА ПО ТЕМИ	БРОЈ ЧАСОВА ЗА	
				обраду	остале типове часова
1.	ПУБЕРТЕТ	Циљ наставе здравственог васпитања јесте да ученици овладају основним знањима, вештинама, ставовима и вредностима из области здравственог васпитања, кроз учење засновано на искуству.	3	/	3
2.	СЕКСУАЛНО ВАСПИТАЊЕ		5	/	5
3.	ХИГИЈЕНА И ЗДРАВЉЕ		9	/	9
4.	ИСХРАНА		8	/	8
5.	БОЛЕСТИ ЗАВИСНОСТИ		5	/	5
6.	БОЛЕСТИ ЗАВИСНОСТИ		6	/	6
УКУПНО:			36	/	36

КОРЕПЕТИЦИЈА СРПСКОГ ЈЕЗИКА

ФОНД ЧАСОВА : 180 ЧАСОВА ГОДИШЊЕ / 5 ЧАСОВА НЕДЕЉНО

Циљ наставе корепетиције српског језика јесте да ученици овладају основним законитостима српског књижевног језика на којем ће се усмено и писмено правилно изражавати, да упознају, доживе и оспособе се да тумаче одабрана књижевна дела, позоришна, филмска и друга уметничка остварења из српске и светске баштине.

НАЗИВ ПРЕДМЕТА: Корепетиција српског језика

Редн нбр. теме	ТЕМА (Садржај програма)	Начин остваривања	Активност наставника	Активност ученика	Задачи
1.	<p><i>Језик</i></p> <p>Граматика <i>Именице:</i> заједничке и властите; род и број именица. <i>Глаголи:</i> радња, стање, збивање; разликовање облика којима се означава садашњост, прошлост и будућност. Разликовање лица и броја глагола. Потврдни и одрични облик глагола. <i>Придеви:</i> род и број придева; описни и присвојни придеви. <i>Реченица:</i> појам реченице; врсте реченица по значењу: обавештајне, упитне, узвичне и заповедне; главни делови реченице - предикат и субјекат; речи које означавају место, време и начин вршења радње; потврдни и одрични облик реченице. Уочавање управног говора у тексту. Речи које значе нешто умањено и увећано. Речи истог облика, а различитог значења. Речи различитог облика, а истог</p>	<p>-индивидуални, фронтални, рад у пару, кооперативно учење, вршњачко подучавање, усвајање и развијање појма реченице, речи и гласа; систематска вежбања</p>	<p>-планира, осмишљава, објашњава, упућује,подстиче, демонстрира, коригује,сарађује, координира, посматра,бележи, презентује,даје упутства, израђује наставни материјал, усклађује рад са индивидуалним способностима ученика, мотивише, охрабрује ученике, даје повратне информације</p>	<p>-започиње реченицу великим словом - пише лична имена и презимена и једночлана имена насеља - употребљ ава тачку, упитник и узвичник, пише по диктату -препознаје главне делове реченице -препознаје глаголе и именице -разликује</p>	<p>-развијање љубави према матерњем језику и потребе да се он негује и унапређује; -основно описмењавање најмлађих ученика на темељима ортоепских и ортографских стандарда српског књижевног језика; -поступно и систематично упознавање граматике и правописа српског језика; -упознавање језичких појава и појмова, овладавање нормативном граматиком и стилским могућностима</p>

	<p>или сличног значења.</p> <p>Правопис Обнављање и вежбе у примени правописних правила. Употреба великог слова у писању имена народа, вишечланих географских имена, празника, наслова књига, часописа и новина. Писање датума. Писање назива улица. Писање бројева словима. Писање речце НЕ уз глаголе, придеве и именице. Писање речце ЛИ. Азбука и абецеда - изговор напамет и уочавање примене у списковима ученика и сл. Интерпункцијски знак на крају обавештајних, упитних, узвичних и заповедних реченица. Писање сугласника ј у речима (отклањање грешака ако их ученици чине) - између самогласника и - о / о - и; Писање скраћеница типа: бр., уч., стр., год. и скраћенице за мере.</p> <p>Ортоепија Правилно изговарање гласова Ч, Ћ, Џ, Ђ и Х. Интонација реченице: тон и јачина гласа у изговарању реченице;</p>	<p>-индивидуални, фронтални, рад у пару, кооперативно учење, вршњачко подучавање, решавање задатака код куће, упућивање на служење правописом и правописним речником чести, разноврсни и различити облици писмених вежби; систематска и осмишљена вежбања у говору и писању;аналитичко-синтетичка вежбања</p>		<p>глаголске облике -разликује род и број именица; -дели речи на слоге; -правилно обликује слова латинице; -чита текстове на латиничном писму</p>	<p>српског језика</p>
--	--	---	--	---	-----------------------

	истицање речи у реченици (реченични акценат); интонационо подешавање гласа у изговарању обавештајне, упитне, узвичне и заповедне реченице; изговарање потврдног и одричног облика реченице; значај брзине и паузе у говору.				
2.	<p>Књижевност</p> <p>Лектира Лирика Народна песма: <i>Женидба врапца</i> <i>Подунавца</i> Народна песма: <i>Двије сеје брата не имале</i> Бранко Радичевић: <i>Циц</i> Јован Јовановић Змај: <i>Пролећница</i> Војислав Илић: <i>Први снег</i> Григор Витез: <i>Какве је боје поток</i> Десанка Максимовић: <i>Вожња</i> Драган Лукић: <i>Шта је отац</i> Душан Васиљев: <i>Зима</i> Душан Радовић: <i>Замислите</i> Душан Костић: <i>Септембар</i> Бранислав Црнчевић: <i>Љутиито мече</i> Љубивоје Ршумовић: <i>Домовина се брани лепотом</i> Добрица Ерић: <i>Славуј и сунце</i> Милован Данојлић: <i>Љубавна песма</i> Бранко Миљковић: <i>Песма о цвету</i></p>	-индивидуални, фронтални, рад у пару, кооперативно учење, вршњачко подучавање, решавање задатака код куће, коришћење погодног полазног текста	-планира, осмишљава, објашњава, упућује, подстиче, демонстрира, коригује, сарађује, координира, посматра, бележи, презентује, даје упутства, организује групни рад, израђује наставни материјал, усклађује рад са индивидуалним способностима ученика, мотивише, охрабрује ученике, даје повратне	- чита текстове; - увежбава логичко читање; - препознај е књижевна дела и њихове основне карактеристике; -доживљава и разумева садржај књижевних текстова	-оспособљавање за успешно служење књижевним језиком у различитим видовима његове усмене и писмене употребе и у различитим комуникационим ситуацијама (улога говорника, слушаоца, саговорника и читаоца); - развијање осећања за аутентичне естетске вредности у књижевној уметности; - развијање смисла и способности за правилно, течно,

	<p>Мирослав Антић: <i>Шта је највеће</i> <i>Обичајне народне лирске песме</i> (избор) Избор из поезије Душана Радовића</p> <p>Епика Народна песма: <i>Марко Краљевић и</i> <i>бег Костадин</i> Народна басна: <i>Вук и јагње</i> Езоп: <i>Корњача и зец</i> Народна приповетка: <i>Свети Сава и</i> <i>сељак без среће</i> Народне приповетке: <i>Ветар и</i> <i>сунце; Свијету се не може угодити</i> Народна бајка: <i>Чардак ни на небу</i> <i>ни на земљи</i> Десанка Максимовић: <i>Прича о</i> <i>раку кројачу</i> Бранко Ћопић: <i>Мачак отишао у</i> <i>хајдуке</i> Стеван Раичковић: <i>Бајка о белом</i> <i>коњу</i> Бранко В. Радичевић: <i>Самоћа</i> Гроздана Олујић: <i>Стакларева</i> <i>љубав</i> Стојанка Грозданов - Давидовић: <i>Прича о доброј роди</i> Арапска народна приповетка: <i>Лав</i> <i>и човек</i> Браћа Грим: <i>Бајке (избор)</i> Максим Горки: <i>Вранчић</i> Оскар Вајлд: <i>Себични џин</i> Сун Ју Ђин: <i>Свитац тражи</i></p>		информације	<p>економично и уверљиво усмено и писмено изражавање, богаћење речника, језичког и стилског израза; - увежбавање и усавршавање гласног читања (правилног, логичког и изражајног) и читања у себи (доживљајног, усмереног, истраживачког); - оспособљавање за самостално читање, доживљавање, разумевање, свестрано тумачење и вредновање књижевноуметничких дела разних жанрова; - упознавање, читање и тумачење популарних и информативних текстова из илустрованих енциклопедија и часописа за децу;</p>
--	---	--	-------------	--

	<p><i>пријатеља</i> Пјер Грипари: <i>Заљубљене ципеле</i></p> <p>Драма Душан Радовић: <i>А зашто он вежба</i> Александар Поповић: <i>Лед се топи</i> Јованка Јоргачевић: <i>Никад два добра</i> <i>Допунски избор</i></p> <p>Читање текста Поступно и систематично навикавање ученика на доживљајно читање текста као значајног предуслова за његово ваљано тумачење на часу (са одговарајућим и примереним подстицањем). Усмерено/истраживачко читање у функцији продубљивања доживљаја текста и непосредне припреме за његово тумачење. Читање одломака из текста ради доказивања/образлагања сопствених ставова. Систематске вежбе у изражајном читању и казивању различитих врста текста (постепено и функционално овладавање основним елементима/чиниоцима добре дикције). Читање драмског и драматизованог текста по улогама ради учења напамет и сценског импровизовања.</p>				<ul style="list-style-type: none"> - поступно, систематично и доследно оспособљавање ученика за логичко схватање и критичко процењивање прочитаног текста; - развијање потребе за књигом, способности да се њоме самостално служе као извором сазнања; навикавање на самостално коришћење библиотеке (одељењске, школске, месне); - поступно овладавање начином вођења дневника о прочитаним књигама; - поступно и систематично оспособљавање ученика за доживљавање и вредновање сценских остварења (позориште, филм); - усвајање основних
--	---	--	--	--	--

	<p>Подстицање и охрабривање ученика да записује своје утиске о прочитаним текстовима. Повремено читање и коментарисање таквих записа.</p> <p>Тумачење текста Слободно и спонтано саопштавање личног доживљаја и првих утисака о прочитаном тексту.</p> <p>Запажање и образлагање основне предметности прочитаног текста (осећања, песничке слике, фабула, радња, информација). Тумачење књижевних ликова. Откривање и слободно образлагање порука књижевноуметничког текста.</p> <p>Уочавање и доказивање повезаности/међузависности композицијских делова текста. Постепено увођење у разумевање стилогене функције језика као средства изражавања у књижевноуметничком тексту (нарочито у лирској песми).</p> <p>Симултано усвајање и употреба књижевних и функционалних појмова. Даље неговање ученичких навика да своје ставове доказују појединостима из текста.</p> <p>Књижевни појмови <i>Лирика</i></p>				<p>теоријских и функционалних појмова из позоришне и филмске уметности;</p> <ul style="list-style-type: none"> - упознавање, развијање, чување и поштовање властитог националног и културног идентитета на делима српске књижевности, позоришне и филмске уметности, као и других уметничких остварења; - развијање поштовања према културној баштини и потребе да се она негује и унапређује; - навикавање на редовно праћење и критичко процењивање емисија за децу на радију и телевизији; - подстицање ученика на самостално језичко,
--	---	--	--	--	---

	<p>Ритам; наглашени и ненаглашени слогови; рима. Песничка слика као саставни чинилац композиције лирске песме.</p> <p>Поређење - препознавање стилског средства.</p> <p>Породичне народне лирске песме, шаљива песма, родољубива песма - основна обележја.</p> <p><i>Епика</i></p> <p>Фабула: повезаност догађаја с местом, временом и ликовима.</p> <p>Књижевни лик: изглед; говорна карактеризација књижевног лика; односи међу ликовима.</p> <p>Пишчев говор и говор ликова.</p> <p>Разговор, опис - на нивоу препознавања и именована.</p> <p>Народна и ауторска бајка - препознавање.</p> <p><i>Драма</i></p> <p>Радња у драми. Развој драмског сукоба. Драмски лик и глумац.</p> <p>Сценски простор - на нивоу препознавања и спонтаног увођења у свет драмске/сценске уметности.</p>				<p>литерарно и сценско стваралаштво;</p> <p>- подстицање, неговање и вредновање ученичких ваннаставних активности (литерарна, језичка, рецитаторска, драмска, новинарска секција и др.);</p> <p>- васпитавање ученика за живот и рад у духу хуманизма, истинољубивости, солидарности и других моралних вредности;</p> <p>- развијање патриотизма и васпитавање у духу мира, културних односа и сарадње међу људима</p>
3.	<p><i>Језичка култура</i></p> <p><i>Усмено и писмено изражавање</i></p> <p>Основни облици усменог и писменог изражавања</p>	<p>-индивидуални, фронтални, рад у пару, кооперативно учење,</p>	<p>-планира, осмишљава, објашњава, упућује, подстиче,</p>	<p>-активно учествује у причању</p> <p>- слободно</p>	<p>-слободно и усмерено препричавати догађаје и доживљаје</p> <p>- слободно и усмерено</p>

	<p>Препричавање садржине текстова, играних и анимираних филмова, позоришних представа, радијских и телевизијских емисија за децу - детаљно (опширно), по заједничком и индивидуалном плану; сажето препричавање по заједничком и самостално сачињеном плану за препричавање.</p> <p>Причање о доживљајима и догађајима, стварним и измишљеним (нарочито у функцији стварања погодне атмосфере за читање и тумачење текста). Причање према слици са целовитим догађајем по заједничком и самостално сачињеном плану. Причање по задатим речима. Настављање приче подстакнуто датим почетком.</p> <p>Описивање људи и природе: спољашња обележја особе која се описује (физички портрет), њене основне карактерне црте (духовни профил) и понашање у конкретним животним околностима (поступци, реакције, говор). Колективна и самостална посматрања природе (шетња, излети, посете, документарни филмови) на основу којих се увежбава описивање уочљивих и занимљивих појединости које су међусобно повезане. Самостално бирање мотива и</p>	<p>вршњачко подучавање, решавање задатака код куће, обим тумачења текста прилагодити сложености његове унутрашње структуре;</p> <p>-индивидуални, фронтални, рад у пару, кооперативно учење, вршњачко подучавање, решавање задатака код куће, преписивање, диктат, одговарање на питања, допуњавање реченица, сатављање прича на основу слика, заједничко препричавање и облици самосталног писаног изражавања, постепено упознавање методологије израде писменог састава</p>	<p>демонстрира, коригује, сарађује, координира, посматра, бележи, презентује, даје упутства, израђује наставни материјал, усклађује рад са индивидуалним способностима ученика, мотивише, охрабрује ученике, даје повратне информације</p>	<p>и умерено препричава, прича</p> <ul style="list-style-type: none"> - рецитије - описује на основу онога што је видео, доживео, осетио - вежба изговор гласова, речи, брзалица <p>реализује једноставније говорне улоге</p> <ul style="list-style-type: none"> - саставља реченице - прави самосталн и речник - саставља причу - пише честитку и писма - решава ребусе - пише по диктату- 	<p>препричавати једноставне текстове</p> <ul style="list-style-type: none"> - слободно и подстицајно описивати предмете и појаве суштински импровизовати текст - слободно и усмерено описивати догађаје, доживљај и предмет - писати кратке текстове са различитим наменама -правилно писати по диктату-аутодиктату - овладавање усменим и писменим изражавањем према захтевима програма (препричавање, причање, описивање, извештавање); - постепено упознавање методологије израде писменог састава
--	--	---	--	--	---

	<p>издвајање детаља који ученика посебно заокупљају и подстичу на описивање - најчешће у писменом облику. Увежбавање планског приступа у описивању (заједнички и индивидуални планови/подсетници за описивање).</p> <p>Извештавање - сажето информисање о себи (кратка аутобиографија).</p> <p>Усмена и писмена вежбања</p> <p><i>Ортоепске вежбе:</i> увежбавање правилног изговора речи, исказа, реченица, пословица, краћих текстова; слушање звучних записа, снимање читања, анализа снимка и одговарајуће вредновање.</p> <p><i>Ортографске вежбе:</i> преписивање текста са ћирилице на латиницу. Увежбавање читког и уредног рукописа, уз примену правописних правила. Преписивање текста са датим задатком.</p> <p><i>Диктати:</i> са допуњавањем, аутодиктат, изборни диктат, контролни диктат.</p> <p><i>Лексичке и семантичке вежбе:</i> основно и пренесено/фигуративно значење речи, грађење речи - формирање породица речи; изналажење синонима и антонима, уочавање семантичке функције акцента; некњижевне речи и њихова</p>			аутодиктату	
--	--	--	--	-------------	--

замена језичким стандардом.

Синтаксичке и стилске вежбе:
допуњавање исказа различитим могућностима у складу са понуђеном говорном ситуацијом, проширивање реченице уношењем личног тона, сажимање реченице ради појачања њене информативне моћи и др.

Интонационо подешавање гласа у изговору појединих реченица (обавештајне, упитне, узвичне и заповедне) или неких њихових делова (реченични акценат).
Увежбавање подешавања реда речи према комуникативним потребама у контексту.

Казивање напамет научених текстова (лирских, епских и драмских).

Сценско приказивање драмског и драматизованог текста.

Загонетање и одгонетање, састављање и решавање ребуса и укрштених речи. Служење речником и енциклопедијом за децу и писање сопственог речника.

Неговање културе слушања саговорника; писање писма, честитке и разгледнице.

Слушање и вредновање говора и разговора у емисијама за децу на радију и телевизији.

Систематско увођење у начин

	<p>планирања (израда подсетника) и писања тзв. слободних писмених састава.</p> <p>Два писмена задатка - један у првом и један у другом полугодишту.</p>				
--	---	--	--	--	--

Редни број теме	Наставна тема	Број часова по теми	Обрада	Утврђивање	Остали типови часа
1.	ЈЕЗИК-ГРАМАТИКА , ПРАВОПИС И УСВАЈАЊЕ ЛАТИНИЦЕ	68	-	62	6
2.	КЊИЖЕВНОСТ-ЛИРИКА ,ЕПИКА,ДРАМА	68	-	62	6
3.	ЈЕЗИЧКА КУЛТУРА-УСМЕНО И ПИСМЕНО ИЗРАЖАВАЊЕ	44	-	40	4
		180	-	164	16
УКУПНО				180	

КОРЕПЕТИЦИЈА МАТЕМАТИКЕ

ФОНД ЧАСОВА : 180 ЧАСОВА ГОДИШЊЕ / 5 ЧАСОВА НЕДЕЉНО

Циљ наставе корепетиције математике у основној школи јесте: да ученици усвоје елементарна математичка знања која су потребна за схватање појмова и зависности у животу и друштву; да оспособи ученике за примену усвојених математичких знања у решавању разноврсних задатака из животне праксе, за успешно настављање математичког образовања; као и да допринесе развијању менталних способности, формирању научног погледа на свет и свестраном развоју личности ученика.

НАЗИВ ПРЕДМЕТА: Корепетиција математике					
Ред. бр. теме	Тема (садржај програма)	Начин остваривања	Активност наставника	Активност ученика	Задаци
1.	<u>Природни бројеви до 1000</u> Декадно записивање и читање бројева до 1000. Упоредивање бројева према њиховим декадним записима. Писање бројева римским цифрама. Сабирање и	-индивидуални, фронтални, рад у пару, кооперативно учење, вршњачко подучавање, решавање задатака код куће, настава у природи; посматрањем, опажањем ; -поступно упознавање бројева природног низа и броја нуле; -упознавање операција с бројевима;	-планира, осмишљава, објашњава, упућује, подстиче, коригује, сарађује, координира, посматра, даје упутства, израђује наставни материјал, усклађује рад са индивидуалним способностима ученика, мотивише, охрабрује ученике, даје повратне	- посматра - групише - пребројава - броји - сређује по редоследу - математички се изражава - рачуна - примењује стечено знање	<u>Знати:</u> - низ бројева до 1000; -табличне случајеве операција (напамет); таблицу сабирања једноцифрених бројева и одговарајуће случајеве одузимања, таблицу множења једноцифрених бројева и одговарајуће случајеве дељења;

<p>одузимање бројева у блоку до 1000. Дељење са остатком у блоку бројева до 100 (укључујући и усмене вежбе). Множење и дељење троцифреног броја једноцифреним. Изрази. Коришћење заграда и њихово изостављање. Својства рачунских операција и њихова примена на трансформисање израза и за рачунске олакшице. Употреба знакова за скуп и припадност скупу: $\{ \}$, $\square$ Једначине облика попут: $x \pm 13 = 25$, $125 - x = 25$, $5 \cdot x = 225$. Неједначине облика попут:</p>	<p>- упознавање својстава операција, а затим објашњавање начина рачунања; - примена на конкретним примерима; - изграђивање представа о променљивој; - решавање једначина и неједначина; - изграђивање појма функције; - састављање и употреба израза; - графичко представљање помоћу Венових дијаграма</p>	<p>информације</p>		<p>- својства рачунских операција</p> <p>Умети:</p> <ul style="list-style-type: none"> - читати, записивати и упоређивати бројеве прве хиљаде; - вршити четири основне рачунске операције у оквиру прве хиљаде; - користити при обављању рачунских операција упозната својства операција, као и специјалне случајеве операција (са нулом и јединицом); - израчунати вредност бројевног израза са највише три операције; - користити знаке за скуп и припадност елемента скупу; - решавати једначине (наведене у програму) на основу зависности између резултата и компонената операција;
--	--	--------------------	--	---

	$x > 15, x < 245$. Скуп решења неједначине. Текстуални задаци. Разломци облика $\frac{1}{2}$ ($a \leq 10$).				- решавати неједначине (наведене у програму) методом пробања; - решавати једноставније задатке са највише три операције; - записивати разломке - користити уџбеник
2.	<u>Геометријски објекти и њихови међусобни односи</u> Кружница (кружна линија) и круг. Цртање помоћу шестара. Угао. Врсте углова - оштар, прав, туп. Паралелне и нормалне праве и њихово цртање помоћу обичног и троугаоног лењира. Правоугаоник и квадрат. Троугао.	-геометријске фигуре и њихова својства упознају се практичним радом, преко разноврсних модела фигура у току посматрања, цртања, резања, пресавијања, мерења, процењивања, упоређивања, поклапања итд. ученици се навикавају да расуђивањем откривају геометријске чињенице. -систематским радом развијати елементарне просторне представе.	-планира, осмишљава, објашњава, упућује,подстиче, коригује,сарађује, координира, посматра, даје упутства, израђује наставни материјал, усклађује рад са индивидуалним способностима ученика, мотивише, охрабрује ученике, даје повратне информације	- разликује - именује - открива релације и изражава их - упоређује - уочава - посматра - групише - пребројава - броји	-упоређивање, цртање геометријских облика ; - цртати углове (прав, оштар и туп); паралелне и нормалне праве, правоугаоник и квадрат, троугао и круг (помоћу одговарајућег геометријског прибора); - израчунати обим правоугаоника, квадрата и троугла; - користити уџбеник

	Цртање ових фигура помоћу лењира и шестара. Поређење и графичко надовезивање дужи. Обим правоугаоника, квадрата и троугла.				
3.	<u>Мерење и мере</u> Милиметар и километар. Килограм. Литар. Година и век. Односи између мањих и већих јединица који остају у оквиру блока бројева до 1000.	- мерење предмета из околине; - вежбање и процењивање од ока; - претварање јединица у мање и веће, јединице показати и увежбавати на примерима, - индивидуални, фронтални, рад у пару, кооперативно учење, вршњачко подучавање, решавање задатака код куће	- планира, осмишљава, објашњава, упућује, подстиче, коригује, сарађује, координира, посматра, даје упутства, израђује наставни материјал, усклађује рад са индивидуалним способностима ученика, мотивише, охрабрује ученике, даје повратне информације	- упоређује - мери и процењује - примењује стечена знања - прави моделе	<u>Знати:</u> - јединице за дужину, масу и запремину течности; - користити уџбеник

Редни број теме	НАСТАВНА ТЕМА	Број часова по теми	За обраду	Утврђивање	Остали типови часова
1.	ПРИРОДНИ БРОЈЕВИ ДО 1000	138	-	54	84
2.	ГЕОМЕТРИЈСКИ ОБЛИЦИ	32	-	12	20
3.	МЕРЕЊА И МЕРЕ	10	-	4	6
		180	-	70	110
		Укупно:		180	

КОРЕПЕТИЦИЈА ПРИРОДЕ И ДРУШТВА

ФОНД ЧАСОВА : 72 ЧАСА ГОДИШЊЕ / 2 ЧАСА НЕДЕЉНО

Циљ наставног предмета *Корепетиција природе и друштва* јесте да деца упознају себе, своје окружење и развију способности за одговоран живот у њему; да усвајањем знања, умења и вештина деца развијају своје сазнајне, физичке, социјалне и креативне способности, а истовремено спознају и граде ставове и вредности средине у којој одрастају као и шире друштвене заједнице; да откривањем света развијају сазнајне способности, формирају основне појмове и постепено граде основе за систем појмова из области *природе, друштва и културе*. Активним упознавањем ових појава подстиче се природна радозналост деце. Систематизовањем, допуњавањем и реструктурирањем искуствених знања ученика и њиховим довођењем у везу са научним сазнањима, дечја знања се надограђују, проверавају и примењују.

НАЗИВ ПРЕДМЕТА: Корепетиција природе и друштва					
Ред. бр. теме	Тема (садржај програма)	Начин остваривања	Активност наставника	Активност ученика	Задаци
1.	ПРИРОДА ↔ ЧОВЕК ↔ ДРУШТВО <i>Мој завичај*</i> Облици рељефа у окружењу: низије, котлине и	-групни рад, индивидуални, фронтални, рад у пару, кооперативно	-планира, осмишљава, објашњава, упућује, подстиче, коригује, сарађује, координира,	- посматрање - описивање - сакупљање - истраживање - процењивање	- развијање основних научних појмова из природних и

	<p>планине (подножје, стране, обронци, врх планине). Облици појављивања воде у окружењу (река и њене притоке, бара, језеро...).</p> <p>Животне заједнице (састав земљишта, влажност, утицај светлости и топлоте, биљни и животињски свет, ланац исхране) и међусобни утицаји у животној заједници.</p> <p>Копнене животне заједнице (<i>шуме и травнате области</i>).</p> <p>Култивисане животне заједнице: обрадиво земљиште (воћњаци, повртњаци, њиве...) и паркови.</p> <p>Карактеристични биљни и животињски свет копнених животних заједница.</p> <p>Значај и заштита рељефа (земљишта и копнених животних заједница).</p> <p>Водене животне заједнице (баре, језера, реке...).</p> <p>Карактеристични биљни и животињски свет водених животних заједница.</p> <p>Значај и заштита вода и водених животних</p>	<p>учење, вршњачко подучавање, решавање задатака код куће, посета музеју, настава у природи</p>	<p>посматра, даје упутства, израђује наставни материјал, усклађује рад са индивидуалним способностима ученика, мотивише, охрабрује ученике, даје повратне информације</p>	<p>- експериментисање</p>	<p>друштвених наука; - развијање основних појмова о ширем природном и друштвеном окружењу - завичају; - развијање радозналости, интересовања и способности за активно упознавање окружења; - развијање способности запажања основних својстава објеката, појава и процеса у окружењу и уочавање њихове повезаности; - развијање основних елемената логичког</p>
--	--	---	---	---------------------------	---

	<p>заједница.</p> <p><i>Нежива природа</i></p> <p>Разлике и сличности воде и других течности (провидност, густина, вода и течност као растварачи).</p> <p>Понашање тела (материјала) у води и различитим течностима (плива - тоне, раствара се - не раствара се; зависност брзине растварања од: уситњености материјала, температуре и мешања).</p> <p>Промене при загревању и хлађењу течности (промена температуре, испаравање - брже, спорије, замрзавање...).</p> <p>Основне карактеристике течности (променљивост облика, простор који заузима - запремина, слободна површина, услови тока...).</p> <p>Ваздух притиска и покреће. Променљивост облика и запремине.</p> <p>Промене које настају при загревању и хлађењу ваздуха (промена температуре, запремине, струјање ваздуха...).</p>				<p>мишљења;</p> <ul style="list-style-type: none"> - стицање елементарне научне писмености, њена функционална применљивост и развој процеса учења; - оспособљавање за сналажење у простору и времену; - разумевање и уважавање сличности и разлика међу појединцима и групама; - коришћење различитих социјалних вештина, знања и умења у непосредном окружењу;
--	--	--	--	--	---

	<p>Чврсто, течно, гасовито - разлике и сличности (облик, запремина, понашање при механичким и топлотним утицајима).</p> <p>Промене материјала и објеката: повратне (испаривање, кондензовање, еластичност) и неповратне (сагоревање, рђање).</p> <p><i>Веза живе и неживе природе</i></p> <p>Својства земљишта и њихов значај за живи свет.</p> <p>Својства воде и ваздуха која су значајна за живи свет и људску делатност (утицај воде и ваздуха на земљиште, биљни и животињски свет, снага воде и ветра...).</p> <p>Кружење воде у природи.</p> <p>Временске прилике и њихов значај за живот у окружењу.</p> <p>Различити звуци у природи као последица кретања.</p> <p>Повезаност животних заједница и улога човека у очувању природне равнотеже.</p>				<p>- развијање одговорног односа према себи, окружењу и културном наслеђу.</p>
--	--	--	--	--	--

<p>2.</p>	<p>КРЕТАЊЕ У ПРОСТОРУ И ВРЕМЕНУ</p> <p>Различити облици кретања и њихове основне карактеристике (кретање по правој линији, кружно кретање, кретање тела на опрузи, клатна, таласање...; уочавање узрока настанка неких кретања и периодичног понављања).</p> <p>Кретање производи звук (треперење затегнуте жице, гумице, затегнуте коже...).</p> <p>Када и како тела падају, клизају се и котрљају наниже.</p> <p>Оријентација према Сунцу и одређивање главних страна света.</p> <p>Оријентација помоћу плана насеља.</p> <p>Оријентација на географској карти Републике Србије (уочавање облика рељефа, вода, насеља, саобраћајнице, границе... завичај на карти Србије).</p> <p>Временске одреднице (датум, година, деценија, век - ближа и даља прошлост).</p>	<p>- групни рад, индивидуални, фронтални, рад у пару, кооперативно учење, вршњачко подучавање, решавање задатака код куће, настава у природи</p>	<p>-планира, осмишљава, објашњава, упућује, подстиче, коригује, сарађује, координира, посматра, даје упутства, израђује наставни материјал, изводи оглед, усклађује рад са индивидуалним способностима ученика, мотивише, охрабрује ученике, даје повратне информације</p>	<p>- посматра - описује - процењује - експериментише - сналази се у простору и времену - истражује - ствара - игра се - бележи - групише - уочава - разликује</p>	<p>- сналазити се у времену и простору - уочити и именовати различите временске промене -решавати различите проблемске ситуације</p>
-----------	--	--	--	---	--

<p>3.</p>	<p>НАШЕ НАСЛЕЂЕ Како откривамо прошлост (сведоци ближе и даље прошлости). Трагови прошлости: материјални, писани, усмени и обичајни. Чувамо и негујемо остатке прошлости. <i>Некад и сад</i> Одређивање ближе и даље прошлости (живот у породици, школи, насељу, завичају). Мој завичај и његова прошлост - културна и историјска (начин живота, производња и размена добара, занимања, одевање, исхрана, традиционалне светковине, игре, забаве...) Ликови из наших народних песама, приповедака и бајки - повезаност догађаја из прошлости са местом и временом догађања. Знаменити људи нашег краја (просветитељи, песници, писци, сликари, научници...).</p>	<p>-посета музеју, кроз групни рад, индивидуални, фронтални, рад у пару, кооперативно учење, вршњачко подучавање, решавање задатака код куће, настава у природи, учествовање на тематским конкурсима.....</p>	<p>-планира, осмишљава, објашњава, упућује,подстиче, коригује,сарађује, координира, посматра, даје упутства, израђује наставни материјал, усклађује рад са индивидуалним способностима ученика, мотивише, охрабрује ученике, даје повратне информације</p>	<p>- посматра - описује - процењује - сазнаје - сакупља - практикује - експериментише - истражује - ствара - игра се - бележи групише</p>	<p>- упознавати и придржавати се правила у саобраћају - познавати и поштовати елементе културе живљења - бринути о здрављу водити рачуна о безбедности</p>
-----------	---	---	--	--	--

<p>4.</p>	<p>МАТЕРИЈАЛИ И ЊИХОВА УПОТРЕБА Специфичне промене материјала под топлотним и механичким утицајима (метал, пластелин, вода, пластика различите тврдоће, дрво, восак, алкохол, крзно...).</p> <p>Електрична проводљивост воде, водених раствора и ваздуха (провера помоћу струјног кола са батеријом и малом сијалицом).</p> <p>Ваздух - топлотни изолатор.</p> <p>Магнетна својства материјала (природни магнети, могућност намагнетисавања тела и особине које тада испољавају).</p> <p>Својства материјала одређују њихову употребу.</p>	<p>- групни рад, индивидуални, фронтални, рад у пару, кооперативно учење, вршњачко подучавање, решавање задатака код куће, рад у лабораторији, настава у природи</p>	<p>-планира, осмишљава, објашњава, упућује, подстиче, коригује, сарађује, координира, посматра, даје упутства, израђује наставни материјал, усклађује рад са индивидуалним способностима ученика, мотивише, охрабрује ученике, даје повратне информације</p>	<p>- посматра - описује - процењује - експериментише - истражује - ствара - игра се - бележи - групише - уочава - разликује</p>	<p>- развијање одговорног односа према окружењу као и интересовања и спремности за његово очување - слободно исказивање својих запажања - схватање значаја повезаности живе и неживе природе</p>
<p>5.</p>	<p>ЉУДСКА ДЕЛАТНОСТ</p> <p>Становништво нашег краја (сличности, разлике, суживот).</p> <p>Дечја права, правила група (познавање, уважавање и живљење у складу са њима).</p>	<p>- групни рад, индивидуални, фронтални, рад у пару, кооперативно учење, вршњачко подучавање, решавање</p>	<p>-планира, осмишљава, објашњава, упућује, подстиче, коригује, сарађује, координира, посматра, даје упутства, израђује наставни материјал,</p>	<p>- посматра - описује - процењује - експериментише - истражује - ствара - игра се - бележи - групише</p>	<p>- развијање одговорног односа према окружењу као и интересовања и спремности за његово очување - слободно исказивање својих</p>

	<p>Производне и непроизводне делатности људи и њихова међузависност.</p> <p>Село и град, њихова повезаност, зависност и међуусловљеност.</p> <p>Саобраћајнице у окружењу (понашање на саобраћајницама: прелазак преко улице - пута, кретање дуж пута, истрчавање на коловоз, коришћење јавног превоза, вожња бициклом, игра поред саобраћајница; именовање и препознавање на географској карти).</p> <p>Међусобни утицаји човека и окружења (начин на који човек мења окружење), утицај на здравље и живот.</p>	<p>задатака код куће, рад у лабораторији, настава у природи</p>	<p>усклађује рад са индивидуалним способностима ученика, мотивише, охрабрује ученике, даје повратне информације</p>	<p>- уочава -разликује</p>	<p>запажања - схватање значаја повезаности живе и неживе природе</p>
--	---	---	---	--------------------------------	--

Ред. бр. теме	НАСТАВНА ТЕМА	Бр. часова по теми	За обраду	Утврђивање	Остали типови часова
1.	ПРИРОДА ↔ ЧОВЕК ↔ ДРУШТВО	29	-	28	1
2.	КРЕТАЊЕ У ПРОСТОРУ И ВРЕМЕНУ	13	-	12	1
3.	НАШЕ НАСЛЕЂЕ	10	-	9	1

4.	МАТЕРИЈАЛИ И ЊИХОВА УПОТРЕБА	8	-	6	2
5.	ЉУДСКА ДЕЛАТНОСТ	12	-	11	1
		72	-	66	6
Укупно: 72					

КРЕАТИВНИ КУТАК:

радно-техничка радионица, ликовна радионица, радионица језичке културе

ФОНД ЧАСОВА : 108 ЧАСОВА ГОДИШЊЕ / 3 ЧАСА НЕДЕЉНО

Циљ васпитно-образовног рада у радионицама Креативног кутка је:

- подстицање развоја способности мишљења и говора;
- активирање и богаћење дечјег речника;
- развијање и неговање логичког мишљења, запажања и закључивања;
- да се подстиче и развија учениково стваралачко мишљење
- коришћење различитих социјалних вештина у непосредном друштвеном окружењу
- развој радних навика и способности
- развој толеранције, самосталности и способности за рад у групи
- развој културе живљења и рада
- непосредно практично учешће ученика у одржавању и побољшавању услова за живот и рад у школи

Програмски садржаји радно-техничке радионице, ликовне радионице и радионице језичке културе реализују се у складу са индивидуалним способностима и могућностима деце и уз поштовање принципа индивидуалне наставе. Табела која следи даје приказ наставних тема планираних у оквиру наведених радионица за трећи разред.

**Наставне
теме**

Упознавање различитих материјала за рад

- карактеристике цртачких, сликарских и вајарских материјала; вежбање разним материјалима

Индивидуално коришћење различитих материјала за рад

- сликање необичних облика

- паковање

- естетска анализа, процењивање

Амбијент – сценски простор

- израда и цртање амбијента

- идејна решења за израду маски

- израда маски

Преобликовање материјала или предмета њиховим спајањем

- грађење слободних облика спајањем готових предмета; грађење слободних облика од разног материјала и делови предмета

Разне врсте знакова и симбола

- рад на знацима и симболима-естетско процењивање

О бојама - основне и изведене боје

Израђивање културе рада: уређивање и декорисање учионице, неговање цвећа, израда практичних предмета, уређивање паноа

Игре симулације: улица, продавница, саобраћајно средство

Цртање и израда симбола: саобраћајни знак, симбол одељењске заједнице

Саобраћајна култура:

- игре на саобраћајном тепиху

- вежбе кретања пешака у саобраћају(учионица, улица, раскрсница)

- обука вожње тротинета

Рад на конструкторском и дидактичком материјалу: боцкалице, слагалице, коцке...

Руковање алатима: игла

Руковање апаратима: телефон, касетофон, видео, компјутер

Обликовање папира и картона сечењем, савијањем и лепљењем:

- умотавање књига и свезака

- израда препознатљивих облика

**Наставне
теме**

- израда честитки и коверата

- паковање пакета

- израда нотеса

Израда једноставних предмета применом различитих техника и материјала: по шаблону, по моделу, по сопственом избору

Израда наставних средстава: писана слова, бројеви, часовник

Организовање изложби ученичких радова

Рад на рачунару: игрице, цртање

Организоване едукативне игре:

игре меморије, игре настављања приче, игре глувих телефона ...

игре на рачунару

Културно понашање (драматизација):

лепе речи

понашање у учионици

понашање у кући

понашање на улици

Исказивање осећања:

глумимо осећања

пријатна и непријатна осећања

Вербална комуникација (такмичења у усменој и писменој форми):

краће бајке, цртани филмови (препричавање слушаног и гледаног у усменој и писменој форми)

Невербална комуникација (пантомима):

имитација (различити звукови, изрази лица, поруке покретима тела)

квиз - пантомима

ИЗБОРНИ ДЕО

(Изборни предмети и садржаји програма)

НАСТАВНИ ПРЕДМЕТ: ЧУВАРИ ПРИРОДЕ

ФОНД ЧАСОВА : 36 ЧАСОВА ГОДИШЊЕ / 1 ЧАС НЕДЕЉНО

ЦИЉ наставног предмета је развијање свести о потерби и могућностима личног ангажовања у заштити животне средине, усвајање и примена принципа одрживости, етичности и права будућих генерација на очувану животну средину.

ТЕМА	ЗАДАЦИ	БР. ЧАСОВА ПО ТЕМИ	АКТИВНОСТИ	
			УЧЕНИКА	НАСТАВНИКА
1. УПОЗНАВАЊЕ СА ПЛАНОМ РАДА	-узнавање појма и основних елемената животне средине	1	-посматрају -причају -цртају	-планира -организује
2. ЖИВОТНА СРЕДИНА - односи исхране у животној средини- најближој околини - утицај човека на животну средину (квалитет воде, ваздуха, земљишта..)	- уочавање и описивање основних појмова и промена у животној средини	5	-истражују -посматрају -причају -цртају	-планира -организује -истражује
3. ПРИРОДНЕ ПОЈАВЕ И ПРОМЕНЕ У ЖИВОТНОЈ СРЕДИНИ - врсте и повезаност природних појава - уочавање и бележење природних	- уочавање и описивање	4	-класификују -креирају -исказују своје мишљење	-подстиче -усмерава интресовање и креативност ученика

појава у непосредној околини - уочавање и бележење промена у природи у непосредној околини	појава које угрожавају животну средину - развијање одговорности према себи и према животној средини			
4. ЗАГАЂИВАЊЕ ЖИВОТНЕ СРЕДИНЕ - загађивање воде, ваздуха и земљишта- извори и последице - бука- извори и последице - угроженост биљног и животињског света (брига о биљкама и животињама у непосредној околини)		10	-раде самостално у групи или у пару; -објашњавају	-посматра
5. ЗАШТИТА ЖИВОТНЕ СРЕДИНЕ И ЗАШТИТА ЗДРАВЉА -одговоран однос према животињама - начини штедљивог коришћења природних богатстава- вода, енергија - рециклажа- папир, стакло, пластика, метал (практ.скупљање папира) - правилан однос према себи и животној средини - чување и уређивање животног и радног простора, израда хербаријума)	- развијање навика за рационално коришћење природних богатстава - развијање радозналости, креативности и истраживач. способности - развијање основних елемената логичког и критичког мишљења	16	-лепе -играју се -повезују узроке и последице	-помаже -предлаже
УКУПНО		36		

ВЕРСКА НАСТАВА

Циљ и задаци

Циљеви верске наставе јесу да се њоме посведоче садржај вере и духовно искуство традиционалних цркава и религијских заједница које живе и делују на нашем животном простору, да се ученицима пружи целовит религијски поглед на свет и живот и да им се омогући слободно усвајање духовних и животних вредности Цркве или заједнице којој историјски припадају, односно чување и неговање сопственог верског и културног идентитета. Упознавање ученика са вером и духовним искуствима сопствене, историјски дате Цркве или верске заједнице треба да се остварује у отвореном и толерантном дијалогу, уз уважавање других религијских искустава и филозофских погледа, као и научних сазнања и свих позитивних искустава и достигнућа човечанства.

Задаци верске наставе јесу да код ученика:

- развија отвореност и однос према Богу, другачијем и савршеном у односу на нас, као и отвореност и однос према другим личностима, према људима као ближњима, а тиме се буди и развија свест о заједници са Богом и са људима и посредно се сузбија екстремни индивидуализам и егоцентризам;
- развија способност за постављање питања о целини и коначном смислу постојања човека и света, о људској слободи, о животу у заједници, о феномену смрти, о односу са природом која нас окружује, као и о сопственој одговорности за друге, за свет као творевину Божју и за себе;
- развија тежњу ка одговорном обликовању заједничког живота са другим људима из сопственог народа и сопствене Цркве или верске заједнице, као и са људима, народима, верским заједницама и културама другачијим од сопствене, ка изналажењу равнотеже између заједнице и властите личности и ка остваривању сусрета са светом, са природом и пре и после свега са Богом;
- изгради способност за дубље разумевање и вредновање културе и цивилизације у којој живе, историје човечанства и људског стваралаштва у науци и другим областима;
- изгради свест и уверење да свет и живот имају вечни смисао, као и способност за разумевање и преиспитивање сопственог односа према Богу, људима и природи.

ВЕРСКА НАСТАВА (ПРАВОСЛАВНИ КАТИХИЗИС)

ФОНД ЧАСОВА : 36 ЧАСОВА ГОДИШЊЕ / 1 ЧАС НЕДЕЉНО

Глобални план рада

БРОЈ НАСТАВНИХ ТЕМА	8
Годишњи фонд часова	36
За обраду новог градива	23
За друге типове часа	13

Циљ и задаци

Циљ наставе православног катихизиса (веронауке) у основном образовању и васпитању јесте да пружи целовит православно поглед на свет и живот, уважавајући две димензије: историјски хришћански живот (историјску реалност цркве) и есхатолошки (будући) живот (димензију идеалног). То значи да ученици систематски упознају православну веру у њеној доктринираној, литургијској, социјалној и мисионарској димензији, при чему се излагање хришћанског виђења живота и постојања света обавља у веома отвореном, толерантном дијалогу са осталим наукама и теоријама о свету, којим се настоји показати да хришћанско виђење (литургијско, као и подвижничко искуство Православне Цркве) обухвата сва позитивна искуства људи, без обзира на њихову националну припадност и верско образовање. Све ово спроводи се како на информативно-сазнајном тако и на доживљајном и на делатном плану, уз настојање да се доктриниране поставке спроведу у свим сегментима живота (однос са Богом, са светом, са другим људима и са собом).

Задаци православног катихизиса (веронауке) јесу да код ученика:

- развије отвореност и однос према Богу као другој и другачијој личности у односу на нас, као и отвореност и однос према другом човеку као икони Божијој, личности, такође, другачијој у односу на нас, те да се између ове две релације оствари узајамно зависна веза (свест о заједници);

- развије способност за постављање питања о целини и најдубљем смислу постојања човека и света, људској слободи, животу у заједници, феномену смрти, односу са природом која нас окружује и друго, као и одговарање на ова питања у светлу православне хришћанске вере и искуства Цркве;
- изградe способности дубљег разумевања и вредновања културе и цивилизације у којој живе, успона и падова у историји човечанства, као и достигнућа у разним областима стваралаштва (при чему се остварује комплементарност са другим наукама);
- помогне у одговорном обликовању заједничког живота са другима, у изналажењу равнотеже између властите личности и заједнице, у остварењу сусрета са светом (са људима различитих култура, религија и погледа на свет, са друштвом, са природом) и са Богом;
- изгради уверење да свет и све што је у њему створени су за вечност, да су сви створени да буду причасници вечног живота, те да из те перспективе код ученика развије способност разумевања, преиспитивања и вредновања сопственог односа према другом човеку као непоновљивом бићу и према творевини Божијој и изгради спремност на покајање.

Садржаји наставе православног катихизиса распоређени су по линеарно-концентричном (симбиотичком, спиралном) принципу. То значи да се у сваком разреду изабирају одређени раније уведени садржаји, а затим се у оквиру сваке теме, које ће се током дате године школовања низати у сукцесивном следу, врши се активизација претходно стечених знања и формираних умења. Наравно, у сваком разреду уводе се и потпуно нове теме, које ће послужити као ослонац за надограђивање знања у наредним разредима. След тема је у нижим разредима силазни (десцендентни), односно базира се на излагању материје према психолошкој приступачности.

Оперативни задаци наставе православног катихизиса (веронауке) у трећем разреду јесу да ученици:

- уоче да конкретни људи као и личности нису постојали пре него што су се родили;
- спознају да је Бог из љубави створио свет за вечност;
- уоче да је Бог створио свет као скуп конкретних врста;
- запазе да је Бог на крају свега створио човека као личност;
- уоче разлику између природе и личности код човека;
- уоче да се структура створеног света огледа у Литургији.

Садржај програма

Бог је створио јединствени свет и то као многе конкретне врсте ни из чега (узрок постојања света јесте Божија слобода).

Последице створености по природу и њено постојање (конкретност врста и бића значи и њихову међусобну раздјељеност - индивидуалност, али и њихову потенцијалну пропадљивост, смрт зато што су створени ни из чега).

Стварање човека на крају свега створеног по "икони и подобију Божијем" (разлика између природе и личности код човека).

Евхаристија као свет у малом (Литургија као сједињење свих створења преко човека Исуса Христа с Богом Оцем).

Стварање света и човека у православној иконографији. Начин остваривања програма -

Вероучитељи ће запазити да се овај програм православног катихизиса по садржају и структури разликује од класичних програма катихизиса у државним школама у периоду пре Другог светског рата, као и од оних који се и данас остварују у црквеним школама, а самим тим и по циљу који би требало да се њиме постигне.

Класични програми катихизиса преузети су са Запада, као и сама форма савременог школства. Њихова суштинска карактеристика јесте у томе што полазе од тога да се биће, постојање, темељи на природи и њеним законима, а не на личности. У складу с тим, слобода (личност), како Бога тако и човека, није основ и узрок постојања природе, већ је надградња и додатак већ постојећој природи и зато се личност поистовећује са јединком, индивидуом. Бог постоји, односно јесте то што јесте, на основу своје природе и својстава која та природа поседује: ума, воље, слободе и осећања. Постојање Божије је детерминисано његовом природом. Слобода Божија је етичка, а не онтолошка.

Човек је икона Божија на основу истих ових природних својстава која су му дата од Бога ради самоусавршавања. Човек јесте то што јесте на основу своје природе, али може да постане личност и то на основу тога колико самог себе усаврши испуњавајући закон Божији потпомогнут датим му својствима. Идентитет сваког човека као личности зависи од њега самог и степена његове индивидуалне, моралне самоусавршености. На основу тога, могло би се закључити да ни Бог ни човек немају потребе за заједништвом с другом личношћу да би постојали и да би били личности. Њихово постојање се темељи на њиховој природи. Аналогно овоме, човек нема потребе за заједништвом с Богом, односно с другом личношћу, да би постојао и био конкретна и непоновљива личност. Довољно му је да испуни закон и да на тај начин постане савршена личност. Схватање да се постојање човека темељи на природи, односно поистовећењу његове личности са индивидуом, или са субјектом, који себе логички одређује као личност - самосвешћу, аутоматски ствара подлогу за раздјељеност и сукоб између једног и многих, субјеката и објеката, што има негативне последице, не само по Цркву и њено постојање, већ и уопште за постојање.

Индивидуализам је за Цркву опасност јер дефинише личност као јединку независну од другог бића у свом постојању. Човек је личност само ако је независан у свом постојању од другог човека и од Бога. Штавише, други је сметња за наше остварење као апсолутне личности. То води ка разарању Цркве као конкретне заједнице и њеног литургијског устројства и умножења нетрпељивости међу људима.

Субјективизам поистовећује личност човека са његовим унутрашњим светом (осећањем, размишљањем, закључивањем) и противставља његову спољашњу активност и видљиви свет том унутрашњем душевном свету. У Црквеном искуству то значи развијање пијетизма као духовности на штету Црквеног, литургијског поретка. Индивидуализам, у спречи са субјективизмом, поистовећује човеково искуство света и Бога са његовим осећањима и индивидуалним искуством, што ставља у други план, можда потпуно и елиминише, искуство Цркве као конкретне литургијске заједнице.

ИСЛАМСКА ВЕРОНАУКА (ИЛМУДИН)

ФОНД ЧАСОВА : 36 ЧАСОВА ГОДИШЊЕ / 1 ЧАС НЕДЕЉНО

Циљ и задаци

Циљ наставе исламске вјеронауке у основном образовању и васпитању је да пружи ученику основни вјернички поглед на свијет, са посебним нагласком на вјернички практични живот, а такође и будући вјечни живот.

То значи да дјеца на начин примјерен њиховом узрасту упознају властиту вјеру у њеној духовној, моралној, социјалној, мисионарској и другим димензијама.

Излагање вјерског виђења и постојања свијета обавља се у отвореном и толерантном дијалогу са осталим наукама и теоријама.

Начин приступа је исламско виђење које обухвата сва позитивна искуства људи, без обзира на њихову националну припадност и вјерско образовање.

Упознавање је истовремено информативно-сазнајно и доживљајно-дјелатно, с настојањем да се основне поставке спроведу у свим сегментима живота: однос према Богу, према свијету, према другим људима и однос према самом себи.

Задаци наставе исламске вјеронауке су да код ученика:

- развија свијест о Богу као Створитељу и однос према људима као најсавршенијим божјим створењима,
- развија способност (на примјерен начин узрасту ученика) за постављање питања о цјелини и најдубљем смислу постојања човјека и свијета, о људској слободи, животу у заједници, смрти, односу са природом која нас окружује, као и за размишљања о тим питањима у свјетлу вјере ислама,
- развија и изграђује способност дубљег разумијевања и вриједновања културе и цивилизације у којој живе, успона и падова у историји човјечанства, као и достигнућа у разним областима научног дјеловања,
- развија способност за одговорно обликовање заједничког живота са другима, за налажење равнотеже између властите личности и заједнице, за остваривање сусрета са свијетом (са људима различитих култура, религија и погледа на свијет, с друштвом, с природом) и с Богом, су сви створени да буду судионици вјечног живота, да се из те перспективе код ученика развија способност разумијевања, преиспитивања и вриједновања властитог односа према другом човјеку као божјем створењу и изгради спремност за покајање.

Оперативни задаци наставе исламска вјеронаука (илмудин) у овом разреду јесу да ученици:

- упознају шта треба да учине прије намаза,

- знају које су радње саставни дио намаза,
- упознају начин обављања јутарње молитве,
- упознају врсте јела и пића које муслиман смије јести,
- упознају начин понашања муслимана при јелу и пићу,
- упознају доказ да је Узвишени Аллах створио природу,
- упознају Кур'анске суре које указују на важност времена,
- упознају начин узимања абдеста.

Садржај програма

1. Упознавање ученика са наставним програмом овог разреда
2. Послушност родитељима је наредба Узвишеног Господара НАМАЗ
3. Намаски шартови-припрема за намаз
4. Намаски рукнови-саставни дијелови намаза
5. Три правила о клањању дневних намаза
6. Обнављање пређеног градива
7. Сабах намаз (јутарња молитва)
- ИСХРАНА МУСЛИМАНА
8. Муслимани једу здраву и чисту храну
9. Понашање при јелу и пићу
10. Обнављање пређеног градива
11. Алах ц.ш. је Створитељ природе
12. Мухамед а.с. у племену Бену Сад
13. Алах ц.ш. је створио човјека у најљепшем облику
14. Обнављање градива
15. Важност времена у животу вјерника
16. Алах ц.ш. се куне временом
17. Сваки посао има своје вријеме
18. Обнављање градива
19. Начин узимања абдеста (вјерско прање прије молитве)
20. Начин стајања у намазу
21. Начин одијевања особе која обавља намаз
22. Обнављање градива

23. Подне намаз
24. Мухамед а.с. код свог амице
25. Алах је створио дан и ноћ, сунце, мјесец и звијезде
26. Обнављање градива
27. Дужности према самом себи
28. Бог све види
29. Икиндија намаз
30. Обнављање градива
31. Муслиман је муслиману брат
32. Акшам намаз
33. Јација намаз
34. Обнављање градива
35. Обнављање градива
36. Обнављање градива

Начин остваривања програма

Вјерска настава је заједничко дјело вјероучитеља и ученика. Полазиште је конкретна стварност. Из доживљених искустава прелази се на истине из којих се потом враћа на свакодневну њихову примјену. Овакав начин сазнања има свој ред: упознавање (обрада нових садржаја), понављање, примјена и провјеравање, сређивање (систематизација). То је макро структура оваквог начина сазнања. Међутим, и ови дијелови имају своју микро структуру. Тако, на примјер: начин сазнања посједује сљедеће ступњеве: постављање циља, мотивисање, обрада нових наставних садржаја, учење. Треба имати пред очима физиономију групе и појединца, а такође у оквиру часа на којем се обрађују нови садржаји, врши се примјена и обнављање обрађеног градива.

Имајући на уму горе истакнуто, час вјеронауке би требало изгледати овако: кратко понављање садржаја са претходног часа и посебно освјетљавање онога што ће послужити као темељ за актуелни час. Након постављања циља, прелази се на обраду нових наставних садржаја, где се заправо објашњава ученику шта то значи да смо "Божја створења", истичући када се то и како догодило. Након овога се већ познати садржаји продубљују, уче, тј. разговара се о намазу - молитви (зашто и како). Овако усвојено градиво, у складу са васпитним циљем, мора наћи своју примјену у животу ученика. Разговара се зашто и како треба захвалити Богу за родитеље, браћу и пријатеље. Оваква сазнања и дјечје искуство се ослањају на слово Кур'ана и на ученички властити доживљај.

ГРАЂАНСКО ВАСПИТАЊЕ

ФОНД ЧАСОВА : 36 ЧАСОВА ГОДИШЊЕ / 1 ЧАС НЕДЕЉНО

Циљ наставе *Грађанског васпитања* јесте подстицање развоја личности и социјалног сазнања код ученика основне школе. Ученицима треба пружити могућност да постану активни учесници у процесу образовања и васпитања, и да граде сазнања, умења, способности и вредности неопходне за формирање аутономне, одговорне и креативне личности, отворене за сарадњу и договор, које поштују себе и друге.

НАЗИВ ПРЕДМЕТА: <u>Грађанско васпитање</u>					
Редни број теме	ТЕМА (Садржај програма)	Начин остваривања	Активност наставника	Активност ученика	Циљ по теми
1.	Подстицање групног рада, договарање о сарадњи са вршњацима и одраслима - <i>Сусрет родитеља, наставника и ученика.</i> Размена о узајамним очекивањима, потребама, захтевима, тешкоћама везаним за промену средине одрастања; - <i>Упознавање ученика са садржајем предмета и начином рада.</i>	-групни рад, рад у пару, кооперативно учење, вршњачко подучавање, рад у радионици, настава у природи, учествовање на тематским конкурсима	-планира, осмишљава, објашњава, упућује, подстиче, демонстрира, коригује, сарађује, координира, посматра, бележи, презентује, даје упутства, организује групни рад, израђује наставни материјал, усклађује рад са индивидуалним способностима ученика,	- слуша - разговара - упознаје се - активно учествовање у раду	- помоћи ученику да се што лакше прилагоди на школску средину - упознати ученика са садржајем предмета и начином рада - развијати однос другарства - подстицање

	<p>подстицање групног рада, договарања и сарадње са вршњацима и одраслима - активно учествовање у процесу васпитања</p>	<p>Кроз интерактивне радионице и структуриране активности које настају као резултат захтева који уводи водитељ радионице, а обједињене су око главне теме. Радионице започињу причом која је блиска искуству детета, а садржи моралну дилему или сукоб потреба или вредности као повод за дискусију у пару или мањој групи, а завршава разменом у целој групи. Пружа се могућност сваком детету да реструктурира своје мишљење и деловање..</p>	<p>мотивише, охрабрује ученике, даје повратне информације, користи различите методе : -решавање проблем ситуација (које доводе до когнитивног конфликта, погодују развоју мисаоних способности), -интерактивне методе(од рада у пару до тимског рада).</p>	<p>групног рада, договарања и сарадње са вршњацима и одраслима; подстицање развоја самопоуздања и личне одговорности;</p>
--	---	---	---	---

<p>2.</p>	<p>Уважавање различитости и особености</p> <ul style="list-style-type: none"> - уочавање и превазилажење стереотипа везаних за пол, узраст, изглед, понашање, порекло - <i>Сличности и разлике:</i> уочавање особености и различитости која им прија. - <i>Полни стереотипи у играма:</i> разматрање стереотипа о мушким и женским играма; размена ставова о томе. - <i>Последице полних стереотипа:</i> разматрање последица стереотипа о мушким и женским играма, о поштовању слободе избора; прихватању различитости. - <i>Последица уопштених судова:</i> стереотипи о дечацима и девојчицама, превођење на језик чињеница. - <i>Појава искључивања у групи:</i> разматрање различитости која им не прија - размена о искуствима и разлозима искључивања из групе. - <i>Понашање које одступа од</i> 	<ul style="list-style-type: none"> - групни рад, рад у пару, кооперативно учење, вршњачко подучавање, рад у радионици, посета музеју, настава у природи, учествовање на тематским конкурсима <p>Кроз интерактивне радионице и структуриране активности које настају као резултат захтева који уводи водитељ радионице, а обједињене су око главне теме.</p> <p>Радионице започињу причом која је блиска искуству детета, а садржи моралну дилему или сукоб потреба или вредности као повод за дискусију у пару или мањој групи, а завршава разменом у целој групи. Пружа се могућност сваком</p>	<ul style="list-style-type: none"> -планира, осмишљава, објашњава, упућује, подстиче, демонстрира, коригује, сарађује, координира, посматра, бележи, презентује, даје упутства, организује групни рад, израђује наставни материјал, усклађује рад са индивидуалним способностима ученика, мотивише, охрабрује ученике, даје повратне информације, користи различите методе : -решавање проблем ситуација (које доводе до когнитивног конфликта, погодују развоју мисаоних способности), -интерактивне методе(од рада у пару до тимског рада). 	<ul style="list-style-type: none"> - слуша - разговара - црта - препознаје своја осећања и потребе - изражава своја искуства - игра се 	<p>подстицати развој сазнања о себи, сопственим осећањима и потребама, свести о личном индетитету</p> <ul style="list-style-type: none"> -развијати самопоштовање и самопоуздање -оспособљавање ученика да препознају и разумеју сопствене потребе и потребе других, и да штите и остварују своје потребе на начин који не угрожава друге; - развијање свести о потреби уважавања различитости и особености; уочавање и превазилажење стереотипа везаних за пол, узраст, изглед, понашање, порекло;
------------------	--	---	---	--	--

	<p><i>очекиваног</i>: сагледавање последица саосећајног односно осуђивачког става према понашању које одступа од очекиваног; сукоб потреба и како га разрешити.</p> <p>- <i>Односи у одељењу</i>: размена о томе шта су предузели да би изненадили пажњом вршњаке супротног пола у протеклој седмици.</p> <p>- <i>Односи млађи - старији</i>: размена о односу млађе и старије деце у породици, о поштовању слободе избора и договарању, о личној одговорности.</p> <p>- <i>Дискриминација по узрасту</i>: размена о односу старије и млађе деце, о дискриминацији по узрасту, о искрености у дружењу.</p>	<p>детету да реструктурира своје мишљење и деловање..</p>			
<p>3.</p>	<p>Пријатељство и моралне дилеме</p> <p>развијање појма пријатељства и моралног расуђивања (крађа, лаж)</p> <p>. - <i>Пријатељство</i>: дефинисање појма пријатељства; сукоб и усаглашавање ставова у вези са</p>	<p>-групни рад, рад у пару, кооперативно учење, вршњачко подучавање, рад у радионици, посета музеју, настава у природи,</p>	<p>-планира, осмишљава, објашњава, упућује, подстиче, демонстрира, коригује, сарађује, координира, посматра, бележи, презентује, даје упутства, организује групни рад,</p>	<p>- слуша - разговара - илуструје - користи технике опуштања и вежбе кретања</p>	<p>- решавати индивидуалне проблеме - савлађивати непријатне емоције - -уважавати мишљење других</p>

	<p>пријатељством.</p> <p>- <i>Лаж као морални прекршај:</i> размена мишљења о томе да ли треба разоткрити лаж коју је изрекао пријатељ/ица; да ли је ћутање о томе исто лаж; да ли је лаж опростива; да ли се може бити пријатељ некоме ко лаже; зашто је лаж морални прекршај.</p> <p>- <i>Припадање групи:</i> размена мишљења о сукобу потреба и како га превазићи, морална дилема - крађа као услов прихваћености у групи, поштовање туђег власништва.</p> <p>- <i>Крађа као морални прекршај:</i> размена о томе да ли је крађа морални прекршај и кад је покренута добрим намерама.</p> <p>- <i>Односи међу пријатељима:</i> размена о томе шта све чини пријатељство и какви могу бити односи међу пријатељима.</p>	<p>учествовање на тематским конкурсима</p> <p>Кроз интерактивне радионице и структуриране активности које настају као резултат захтева који уводи водитељ радионице, а обједињене су око главне теме. Радионице започињу причом која је блиска искуству детета, а садржи моралну дилему или сукоб потреба или вредности као повод за дискусију у пару или мањој групи, а завршава разменом у целој групи. Пружа се могућност сваком детету да реструктурира своје мишљење и деловање..</p>	<p>израђује наставни материјал, усклађује рад са индивидуалним способностима ученика, мотивише, охрабрује ученике, даје повратне информације, користи различите методе :</p> <p>-решавање проблем ситуација (које доводе до когнитивног конфликта, погодују развоју мисаоних способности),</p> <p>-интерактивне методе(од рада у пару до тимског рада).</p>	<p>- игра асоцијације</p>	<p>- развијање појма пријатељства;</p> <p>- оспособљавање ученика да разумеју неопходност правила која регулишу живот у заједници и да кроз договарање активно доприносе поштовању или мењању правила сагласно са потребама;</p> <p>- оспособљавање ученика да упознају и уважавају дечја права и да буду способни да активно учествују у њиховом остваривању</p>
<p>4.</p>	<p>Појединац и заједница</p>	<p>-групни рад, рад у пару,</p>	<p>-планира, осмишљава, објашњава,упућује,подстиче,</p>	<p>- слуша - разговара</p>	<p>- развијати толеранцију</p>

	<p>правила која регулишу живот у заједници; права и одговорности; договарање.</p> <p>- <i>Обавезе у кући</i>: размена мишљења о правима и одговорностима укућана; о подели одговорности око кућних послова, о слободи избора, правима и обавезама деце.</p> <p>- <i>Договарање у породици</i>: размена мишљења о томе како превазићи сукоб потреба деце и одраслих, о стереотипима у вези са полним улогама; о дечјим правима и одговорностима; о значају договарања.</p> <p>- <i>Права и одговорности у заједници</i>: размена мишљења о томе како превазићи сукоб потреба деце и одраслих, о кућном реду; о дечјим правима и одговорностима; о значају договарања.</p> <p>- <i>Слобода избора</i>: размена о слободи избора у одлучивању код куће и у школи. О чему деца могу сама да одлучују, о одговорности за последице избора, о томе како</p>	<p>кооперативно учење, вршњачко подучавање, рад у радионици, посета музеју, настава у природи, учествовање на тематским конкурсима</p> <p>Кроз интерактивне радионице и структуриране активности које настају као резултат захтева који уводи водитељ радионице, а обједињене су око главне теме. Радионице започињу причом која је блиска искуству детета, а садржи моралну дилему или сукоб потреба или вредности као повод за дискусију у пару или мањој групи, а завршава разменом у целој групи. Пружа се могућност сваком детету да реструктурира своје</p>	<p>демонстрира, коригује, сарађује, координира, посматра, бележи, презентује, даје упутства, организује групни рад, израђује наставни материјал, усклађује рад са индивидуалним способностима ученика, мотивише, охрабрује ученике, даје повратне информације, користи различите методе : - решавање проблем ситуација (које доводе до когнитивног конфликта, погодују развоју мисаоних способности), - интерактивне методе (од рада у пару до тимског рада).</p>	<ul style="list-style-type: none"> - закључује - препознаје - игра се 	<ul style="list-style-type: none"> - подстицати групни рада - развијати смисао за разумевање туђих потреба без агресивности - оспособљавање ученика да разумеју неопходност правила која регулишу живот у заједници и да кроз договарање активно доприне поштовању или мењању правила сагласно са потребама; - оспособљавање ученика да активно доприне развоју школе по мери детета.
--	---	---	---	--	---

	<p>лични избор утиче на друге у околини.</p> <p>- <i>Кућни ред школе</i>: размена о томе чему правила; како настају правила; да ли деца могу да утичу на мењање правила која регулишу живот у школи, о последицама кршења правила, о мерама које треба предузети кад дође до кршења правила.</p> <p>- <i>Оцењивање</i>: размена о томе чему служе оцене, шта значи лоша оцена, чему она служи, да ли деца имају право да знају зашто су добили оцену коју су добили и шта је требало да одговоре, ако оцена није задовољавајућа.</p> <p>- <i>Демократија у учионици</i>: размена о томе шта је то демократско одлучивање у разреду, како то може да се постигне, шта спречава да се то постигне.</p> <p>- <i>Доношење одлука на нивоу одељења</i>: размена о разлозима побуне у разреду, разликама између наређивања и договарања, о одговорности за последице понашања.</p>	мишљење и деловање..			
--	--	----------------------	--	--	--

	<p>- <i>Планирање акције</i>: ученици се договарају и планирају акције којим ће да побољшају простор у коме бораве (учионицу, школско двориште); уче како да усагласе идеје, поделе одговорности, од кога да траже подршку и како да изведу акције.</p>				
5.	<p>Заштита од насиља:</p> <p>ненасилно решавање сукоба</p> <p>- <i>Сукоби и њихово решавање</i>: размена о санкцијама кршења договора међу децом, да ли је освета морални прекршај; шта је праведно; како се ненасилно може решити сукоб потреба.</p> <p>- <i>Кажњавање</i>: размена о врстама казни које добијају од родитеља, о поступцима који су довели до казне, о осећањима и незадовољеним потребама у вези са казном, о алтернативама кажњавању.</p> <p>- <i>Насиље у школи</i>: размена о насиљу у школи - ученика према ученицима, и како да се заштите</p>	<p>- групни рад, рад у пару, кооперативно учење, вршњачко подучавање, рад у радионици, посета музеју, настава у природи, учествовање на тематским конкурсима</p>	<p>-планира, осмишљава, објашњава, упућује, подстиче, демонстрира, коригује, сарађује, координира, посматра, бележи, презентује, даје упутства, организује групни рад, израђује наставни материјал, усклађује рад са индивидуалним способностима ученика, мотивише, охрабрује ученике, даје повратне информације, користи различите методе : -решавање проблем ситуација (које доводе до когнитивног конфликта, погодују развоју мисаоних способности), -интерактивне методе(од рада у пару до тимског рада)</p>	<p>- слуша - разговара - закључује - препознаје - игра се</p>	<p>- развијати толеранцију - подстицати групни рада - развијати смисао за разумевање туђих потреба без агресивности</p> <p>- оспособљавање ученика за ненасилно решавање сукоба;</p> <p>- развијање појма пријатељства;</p>

	од тога.				
6.	<p>Развијање моралног расуђивања</p> <p>- <i>Лажна солидарност</i>: размена о моралној дилеми - сакривања починиоца из солидарности са другом или искрености, о преузимању одговорности за последице понашања, о оправданости казне, о томе да ли је прећутати исто што и лагати, зашто је лаж морални прекршај.</p> <p>- <i>Одговорност за направљену штету</i>: размена о одговорности за ненамерно учињену штету, о санкцијама, алтернативама кажњавању.</p> <p>- <i>Последице лажни</i>: размена о моралној дилеми - лагању да би се избегла казна, о последицама лажни.</p> <p>- <i>Циљ оправдава средство</i>: размена о томе да ли позитивни циљ оправдава крађу; зашто је погрешно красти.</p>	<p>-групни рад, индивидуални, фронтални, рад у пару, кооперативно учење, вршњачко подучавање, решавање задатака код куће, рад у лабораторији, рад у радионици, посета музеју, настава у природи, учествовање на тематским конкурсима</p> <p>Кроз интерактивне радионице и структуриране активности које настају као резултат захтева који уводи водитељ радионице, а обједињене су око главне теме. Радионице започињу причом која је блиска искуству детета, а садржи</p>	<p>-планира, осмишљава, објашњава, упућује, подстиче, демонстрира, коригује, сарађује, координира, посматра, бележи, презентује, даје упутства, организује групни рад, израђује наставни материјал, усклађује рад са индивидуалним способностима ученика, мотивише, охрабрује ученике, даје повратне информације, користи различите методе : -решавање проблем ситуација (које доводе до когнитивног конфликта, погодују развоју мисаоних способности), -интерактивне методе(од рада у пару до тимског рада).</p>	<p>- посматра - проверава - комуницира - разговара - игра се -имитира</p>	<p>- развијати прихватање туђих ставова и мишљења - активно саслушати другог -развијати креативно изражавање</p> <p>-развијање моралног расуђивања и неговање основних људских вредности</p>

		моралну дилему или сукоб потреба или вредности као повод за дискусију у пару или мањој групи, а завршава разменом у целој групи. Пружа се могућност сваком детету да реструктурира своје мишљење и деловање..			
7.	<p>Развијање еколошке свести; брига о животињама и биљкама</p> <p>- <i>Однос према животињама:</i> размена о разлозима дечјег насиља према животињама, о одговорности и бризи о животињама.</p> <p>- <i>Природа и ја:</i> размена о праву на живот, и међусобној повезаности свих живих бића; о одговорности и бризи за биљни свет.</p> <p>- <i>Брига о природи:</i> размена о томе шта су предузели да би изненадили пажњом животиње или биљке у протеклој седмици.</p>	<p>-групни рад, индивидуални, фронтални, рад у пару, кооперативно учење, вршњачко подучавање, решавање задатака код куће, рад у лабораторији, рад у радионици, посета музеју, настава у природи, учествовање на тематским конкурсима</p>	<p>-планира, осмишљава, објашњава, упућује, подстиче, демонстрира, коригује, сарађује, координира, посматра, бележи, презентује, даје упутства, организује групни рад, израђује наставни материјал, усклађује рад са индивидуалним способностима ученика, мотивише, охрабрује ученике, даје повратне информације, користи различите методе : -решавање проблем ситуација (које доводе до когнитивног конфликта, погодују развоју мисаоних</p>	<p>- слуша - разговара - црта -игра се</p>	<p>- упознати ученика са дечјим правима - развијати унутрашњу позитивну мотивацију за све што раде -развијати креативност</p> <p>подстицање развоја самопоуздања и личне одговорности;</p> <p>-развијање и неговање еколошке свести</p>

			способности), -интерактивне методе(од рада у пару до тимског рада)...		
8.	Евалуација - <i>Евалуација програма и презентација резултата рада родитељима</i> : ученици се подстичу да сами процене програм који су прошли и сопствено напредовање; презентација резултата рада родитељима.	-групни рад, индивидуални, фронтални, рад у пару, кооперативно учење, вршњачко подучавање, решавање задатака код куће, рад у лабораторији, рад у радионици, посета музеју, настава у природи, учествовање на тематским конкурсима	-планира, осмишљава, објашњава,упућује,подстиче, демонстрира,коригује, сарађује,координира, посматра,бележи,презентује, даје упутства, организује групни рад, израђује наставни материјал, усклађује рад са индивидуалним способностима ученика, мотивише, охрабрује ученике, даје повратне информације, користи различите методе : -решавање проблем ситуација (које доводе до когнитивног конфликта, погодују развоју мисаоних способности), -интерактивне методе(од рада у пару до тимског рада)...	- разговара - процењује - презентује	- развијати способност процењивања и критичког мишљења о свом раду - упознати родитеље са резултатима оствареног програма

Редни број теме	НАСТАВНА ТЕМА	Број часова по теми	За обраду	Утврђивање	Остали типови часова
1.	Подстицање групног рада, договарања и сарадње са вршњацима и одраслима	2	1	1	-
2.	Различитости и особености	9	9	-	-
3.	Пријатељство и моралне дилеме	5	5	-	-
4.	Појединац и заједница	9	9	-	-
5.	Заштита од насиља	3	3	-	-
6.	Развијање моралног расуђивања	4	4	-	-
7.	Развијање еколошке свести	3	3	-	-
8	Евалуација	1	-	1	
		36	34	2	0
		Укупно:		36	

ЛОГОПЕДСКЕ ВЕЖБЕ

- део су обавезних ваннаставних активности за ученике од I- IV разреда и остварују се групно по два часа недељно и индивидуално по два часа недељно по ученику код којег је утврђено постојање потребе за индивидуалним логопедским вежбама.

ТЕМЕ	ЦИЉ	ЗАДАЦИ
<ol style="list-style-type: none"> 1. Утврђивње говорно језичког статуса (логопедска дијагноза) 2. Развој психофизиолошке основе за говор, читање и писање 3. Развој унутрашњег говора 4. Развој и корекција фонетске стране говора – формирање правилног изговора 5. Развој активног говора и језика 6. Кориговање муцања, брзоплетости говора и патолошки спорог говора 7. Коректура основног гласа 8. Кориговање читања и писања (дислексије и дисграфије) 	<p>- отклањање говорних поремећаја који отежавају вербалну комуникацију или доводе до психичких и социјалних траума ученика</p> <p>- развијење говорно-језичких способности</p> <p>- оспособљавање ученика за свакодневни живот и рад помоћу говора, социјализација</p>	<p>- развој говорно језичких способности до нивоа који ће у границама психофизичких могућности омогућити остваривање циља и задатака основног васпитања и образовања</p> <p>- социјализација ученика помоћу говора и оспособљавање за свакодневни живот и рад</p> <p>- отклањање блажих облика говорних поремећаја који ометају успешну говорну комуникацију у школи и ван ње</p> <p>- подизањем квалитета вербалног изражавања и развој језичко мисаоних основа и општег изражавања ученика</p>

ПСИХОМОТОРНЕ ВЕЖБЕ

- део су обавезних ваннаставних активности за ученике од I- IV разреда и остварују се групно по два часа недељно и индивидуално по два часа недељно по ученику код којег је утврђено постојање потребе за индивидуалним психомоторним вежбама.

ТЕМЕ	ЦИЉ	ЗАДАЦИ
<ul style="list-style-type: none"> - Вежбе за доживљај телесне целовитости - Вежбе за координацију покрета - Вежбе за уједначавање тоничне напетости, осамостаљивање покрета - Вежбе оријентације у објективном простору - Вежбе за уочавање и препознавање ритмова - Вежбе за контролу импулсивности - Вежбе за процену трајања и оријентацију у времену - Вежбе за визуелно опажање - Вежбе за аудитивно опажање - Вежбе за тактилно опажање - Вежбе за опажање мириса и укуса	<p>-допринети отклањању или ублажавању специфичних тешкоћа или поремећаја у једној или више области сензомоторног или психофизичког понашања ЛМР ученика и омогућити им даље успешније учење и развој.</p>	<p>-допринос развоју и богаћењу сензомоторног и психомоторног искуства, способности опажања и бољем сналажењу ученика у његовој средини;</p> <p>-развијање моторике- моторичких вештина и спретности при кретању, манипулисању и координирању покрета, њиховој контроли, брзини, тачности и равнотежи;</p> <p>-развијање говора и језика, когнитивних функција;</p> <p>-припремање ученика и олакшавање њиховог учења почетком писања и читања и сличних захтева у другим областима школског учења и допринос постизања успеха у школи.</p>

КОРЕКТИВНО-ПЕДАГОШКИ РАД

Корективно-педагошке вежбе код ученика са сензорним, когнитивним и физичким дефицитом део су обавезних ваннаставних активности за ученике од I- IV разреда и остварују се индивидуално по један-два часа недељно по ученику.

ЦИЉ	ОПЕРАЦИОНАЛИЗАЦИЈА ЦИЉЕВА	ИНТЕГРАЛНОМ ПОДРШКОМ УЧЕНИКА ОСТВАРУЈЕ СЕ:
<ul style="list-style-type: none"> - правилан раст и развој ученика - јачање отпорности организма - повећавање опште моторичке способности и функционалности	<ul style="list-style-type: none"> -утврђивање соматског статуса -процена психомоторне организованости -процена когнитивних аспекта моторног понашања -процена опште моторне способности -израда индивидуалних програма -психомоторна редукација и стимулација физичког и моторичког развоја -корективно-превентивне вежбе -учење моторних вештина и евалуација	<ul style="list-style-type: none"> -здравствена потпора -стимулација физичког и моторичког развоја -превенција и корекција телесних деформитета и непожељних образаца моторичког понашања -подизање нивоа опште моторне способности -пружање социјалне и емоционалне подршке

Програм рада одељенског старешине

1. Организација рада на почетку школске године
2. Укључивање ученика у слободне активности
3. **Упознавање са Букваром дечјих права**
4. Разговор о другарству „Како помоћи своме другу“
5. Анализа успеха, владања и изостанака на крају I тромесечја
6. **Бомбардовање похвалама**
7. **Топ листа најлепших речи**
8. Анализа успеха, владања и изостанака на крају I полугодишта
9. **„Како се понашамо на прославама“**
10. **Како исказујемо љубав**
11. **Волим – неволим**
12. Едукативне игрице на компјутеру
13. **„Човече, љутиш ли се“**
14. Еко час- заштитимо околину
15. **Школа отвореног срца**
16. **„Ледене фигуре- осећања“**
17. Ја пре- ја после
18. **Избор за нај друга**

Програм рада одељенске заједнице

1. Подела задужења у оквиру Одељенске заједнице
2. Израда амблема Одељенске заједнице
3. **Имам право да...**
4. **Дуга пријатељства**
5. **Сви имају право да живе и буду то што јесу**
6. **Сукоби и како их превазићи**
7. Компјутерске игрице (по избору ученика)
8. Стиже Нова година
9. **„Кад станем у туђе ципеле“**
10. Љубав је...
11. **Како помажем старијим особама**
12. **Бунар жеља**
13. **Кутија поверења**
14. Школа у мојим очима
15. **Квиз - мисли, памти, говори**
16. Дружење са вршњацима у природи
17. **Чаробне речи: молим, хвала, опрости...**
18. Весело двориште-цртање по бетону

ДОПУНСКА НАСТАВА

Допунска настава ће се реализовати по потреби један час недељно (српски језик и математика).

НАСТАВНИ САДРЖАЈИ ИЗ МАТЕМАТИКЕ:

Сабирање и одузимање бројева до 100.

Решавање простих текстуалних задатака.

НАСТАВНИ САДРЖАЈИ ИЗ СРПСКОГ ЈЕЗИКА:

Вежбе читања и писања.

Правилна употреба великог слова и знакова интерпункције.

Писање кратких састава.